Családfakutatás

Források és lehetőségek. Az egyházi levéltárakban őrzött forrásanyagok.

Dunamenti Regionális Népfőiskola, 2026. november 25. Lakatos Adél (PhD) levéltáros,
Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár

Előhang – a téma „mellékhatásairól”

kutatási szenvedély veszélye...

MAGYAR CSALÁDTÖRTÉNET-KUTATÓ EGYESÜLET

Hungarian Society for Family History Research
Ungarischer Verein zur Erforschung der Familiengeschichte
Maďarská spoločnosť pre rodopisný výskum rodín

Kezdőlap | Újdonságok | Kereső | Egyesület | Levelezés | Aktualitások | Kutatás | Adattárak | Történetek | Fotógaléria | Partnereink | RSS

Gyors tájékozódás
az oldaltérképről

"A nemzet egyes családokból áll. És alig van egyes család, melynek legalább egy tagja valamely tekintetben az említést ki nem érdemelné. Az ilyenre nézve is pedig érdekes ismerni azon fát, mely azt termette."

Nagy Iván 1857

Az Egyesületről

Internet vándora, aki honlapunkra tévedtél, ha nyomós ok nélkül tetted, menekülj sebesen, mielőtt késő nem lesz! Mert ha egyszer eléd kerül egy háromszáz éves anyakönyv, a maga tiszteletreméltó történelem-illatával és nehezen kibetűzhető ákombákomaival, olvasni próbálod és lassan kibontakozik lelki szemeid előtt őseid falujának sorsa, bánata és öröme, lakóinak kapcsolatai, egyszer csak ott találod magad ük-ükapád, ükanyád mellett és megsejted: óriási bozontos gyökérzet köt a földhöz, melyen elődeid éltek és haltak. Tartok tőle, hogy ezután egyre erősödő kényszert érzel a kutatásra, amely megrendülést, örömet, izgalmakat és nem utolsó sorban eredményeket hoz számodra.

Külön "katasztrófa", hogy egy családba is bekerülsz, melynek tagjai már olyanok, amilyenné válsz majd: ők a **családtörténet-kutatók**. Közöttük jelentőségét veszti majd a mindennapok rohanása és a szerzés vágya is új aspektusba kerül: legszívesebben időt szereznél a megkezdett kutatás folytatására és nehezen leled a visszavezető utat a fogyasztói társadalomba.

Komolyra fordítva a szót: megváltozik, új dimenziókba kerül a világról alkotott képed, felfedezed, hogy egy sereg - eddig fontosnak hitt - dolog korántsem annyira jelentős. A múltat és a jelent nem a valamikor tanult, hanem a benned, sajátodként megszülető történelmi távlatból kezded szemlélni. Hátad mögött eleid népes táborával otthonosan helyezkedsz el az idő országútján.

OLDALTÉRKÉP TARTALOMJEGYZÉK ESEMÉNYNAPTÁR

© MACSE Magyar Családtörténet-kutató Egyesület H-1114 Budapest, Szabolcska Mihály utca 7. @
Oldaltérkép - Adatvédelmi szabályzat - Szerzői jogok - Impresszum - Webmester
Histats Visits 1 259 639

Miért aktuális a téma?
A családkutatás lehetőségei

„A múlt kutatásával a múlt eseményei a jelenben újra átélhetőek, általuk kifényesedik a jelen, és könnyebben elviselhetővé válik.” Somorjai Ádám bencés szerzetes.

A családkutatói érdeklődés az utóbbi harminc-negyven évben egyre erősödött,
a 21. század legnépszerűbb történeti trendjévé vált.

Miből áll a családtörténet-kutatás?
Kutatási irányzatok, módszerek, társadalmi környezet

Ős-történet

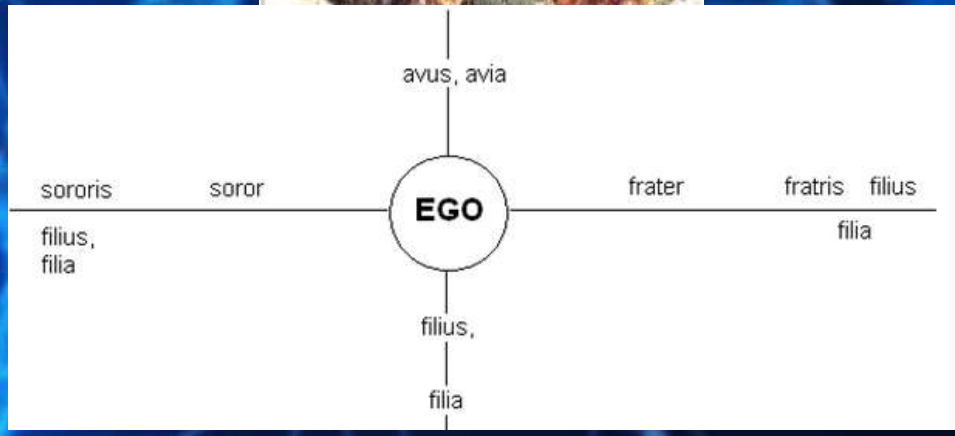

GENEALÓGIA (Származástan)

Etimológia: genero, generare - nemz, szül, ill. gens, genus – utód, faj, nemzedék, származás, természet, állapot, minőség stb.

Tudományos értelemben: a történelem segédtudománya – kissé félreérthető

Családfakutatás kezdetei az egyházi levéltárakban: divatos hobbi (1990-es évek)

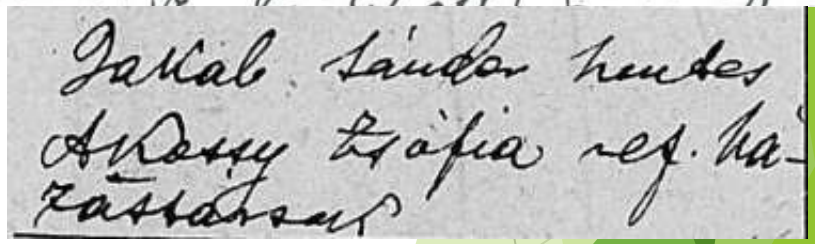

- Előzmények: német családkutatók (kitelepítettek) megjelenése a 70-es, 80-as években.
- Többségbe kerültek a családkutatók a levéltári kutatótermekben. Néhány „profi” helyett számos „lelkes amatőr” kutató jelent meg a levéltárakban
- Ortssippenbuch-ok, Familienbuch-ok megjelenéseElsősorban mikrofilmeket néztek („mormon” filmezés 1895 előtti anyagát)
- Rendszerváltás-szemléletváltás: családkutatás a szocializmus idején kétes (nemesi felmenők stb.), kollektivizmus helyett individualizmus

Új közösségek, civil szervezetek, vállalkozások (2000-es évek)

- AkUFF (2000) és MACSE (2011) néhány száz, (mára néhány ezer) fővel, intézményesülés
- Családkutató klubok országszerte (gyakran művelődési házakban)
- Településkönyvek kiadása, adatok cseréje, módszertani segítség, találkozók, konferenciák
- Az önkéntesség és ingyenesség elve jellemző volt (szerény anyagi keretek)
- Piaci elven működő, fizetős családkutató vállalkozások is születtek (ősök, örökösök stb. kutatása)

Magyar Családtörténet Kutató Egyesület

Az internetes családkutatás kora (2010-es évek): a változás jelei az egyházi levéltárakban

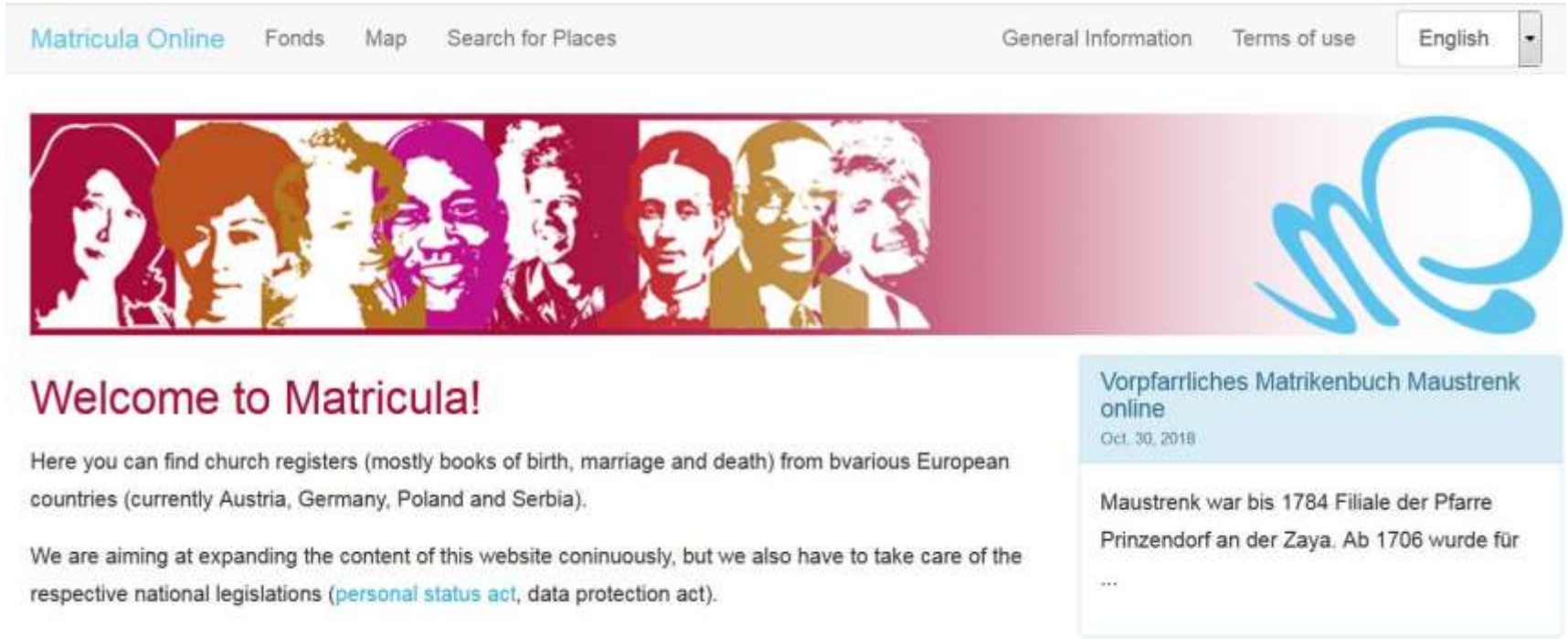

- A kutatások súlya áthelyeződött az internetes tartalomszolgáltatásokra – „tömegesség”
- Az interneten az eredeti források is megjelentek (ált. képi változatban)
- Óriási forgalomnövekedés, gyökeresen új technikai-módszertani lehetőségek, majd jogi nehézségek-problémák (adatvédelem, GDPR)
- Önkéntesség-ingyenesség elve, a működés körülményei átalakulóban, feszültségek: közösség>> <<tömegesség, személyes találkozás>> <<internetes fórumok, tagdíjak>> <<kedvezmények, fizetős és>> <<ingyenes szolgáltatások

Családtörténeti „szemüveg” elterjedése (2020-as évek)

családtörténetek

gyermek és mozaikcsalád a régi Magyarországon

English

RÓLUNK KUTATÓCSOPORT KUTATÁS ADATBÁZISOK BLOG HÍREK ESEMÉNYEK

- A korábbi intézményes- és politikatörténeti hangsúlyok után a személyes történelem, a megélt valóság, az életmód és a személyiségek szerepének fontossága (Biográfiák, családregények, filmek)
- BTK Lendület Családtörténeti Kutatócsoport (előadások Múzeumok Éjszakáján, konferenciák, bemutatkozások, honlap: families.hu) – tudományos válasz a társadalmi igényekre?
- Családi kapcsolatok, események, ismeretségek, karrierek összefüggései, fontos helytörténeti- és egyháztörténeti kapcsolódásokkal, DNS-vizsgálatok mint tudományos kutatási alap...

Motivációk: miért kutatunk?

Miért kutatnak családfát az emberek? Milyen eredményeket remélnek?

CSALÁDFA

Ahhoz, hogy te megszülethess, szükség volt:

2	szülő
4	nagyszülő
8	dédszülő
16	ükszülő
32	szépszülő
64	ősszülő
128	jobbszülő
256	dédükszülő
512	dédöregszülő
1024	dédősszülő
2048	szüleszülő megszületésére.

Ahhoz, hogy te ma itt lehess, az előtted lévő 12 generációból 4096 ősödre volt szükség az elmúlt 300-400 évben.

Állj meg egy pillanatra! Gondolj arra, hogy mennyi nehézség, veszteség és fájdalom volt az életükben, mennyi kihívás, szerelem, remény szőtte át ezeknek az embereknek a sorsát, és végül mind kitartottak, hogy te itt és most létezhess. Légy hálás nekik!

- Az ősök számontartása ősi jelenség, az emberi alapigények egyike, transzcendens háttérrel és sokféle emberi motivációval (összetartozás-hovatartozás keresése, jogok-kiváltságok biztosítása, személyes érintettség-szenvedély, genetikai vonatkozások...)

Motivációk: miért kutatunk?

Transzcendens vonatkozások

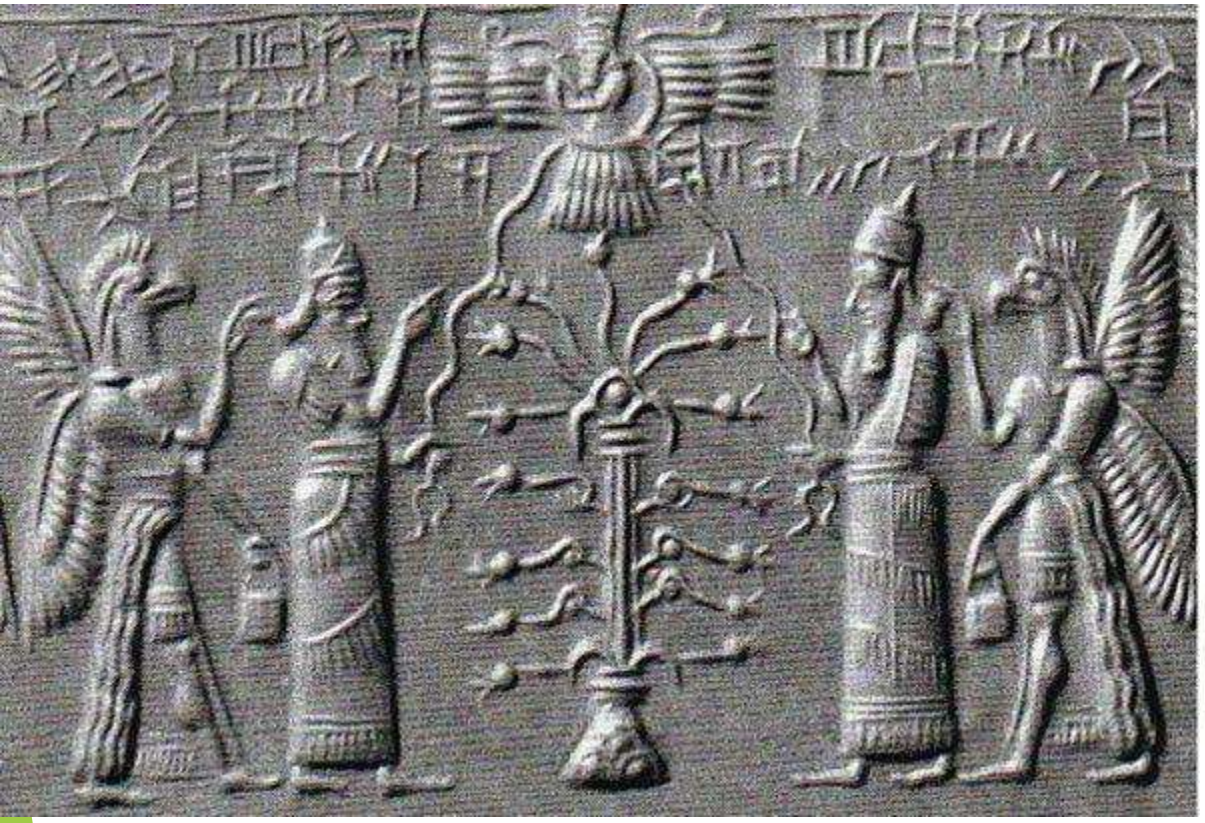

Életfa ábrázolása asszír domborművön

- Megkerülhetetlen kérdés a „kapcsolat” a felidézett-számon tartott ősökkel: hol vannak, hogyan viszonyuljunk hozzájuk?
- A világfa, életfa ősi vallási szimbólumok, ezek a fák a kozmosz tartóoszlopai, közlekedést biztosítanak a világok között
- A családfa eredete is szimbolikus, túlmutat önmagán, egy válasz-lehetőség a „helyünk a világban” kérdésre

Racionális (gyakorlatias) motivációk

- Mi minden öröklődik? (Mozgás, szokások, hang, tehetség is...)
- „Húsba vágó” hasonlóságok: betegségek előfordulása
- Alzheimer kór szűrése anyakönyvi adatbázissal a délnémet és cseh-morva határvidéken (2000-es évek elején), vagy az Apatinból elszármazott amerikai család (Illich-Frech) kutatásai fiatal elhalálozások, tüdőbetegségek kapcsán...
- Meglepetések, szembenézések: mit hallgatott el a nagyi?
- Egyre gazdagabb a szakirodalma a transzgenerációs és családtörténeti kutatásoknak.

2020

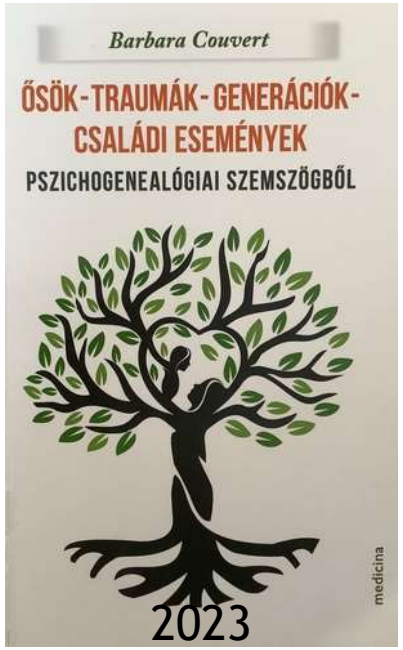

2023

Társadalmi „hiánytünetek”

- Elmagányosodó „egyéniségek”, közösségek és közösségi eszmék válsága (atomizált társadalom)
- Gyakori mozgás, költözés (stabil háttér, otthon, hozzátartozók hiánya)
- Alapvető emberi kapcsolatok, a család válsága (demográfiai mélypont, gyökértelenség)

A családtörténeti kutatás lépései

Milyen módon történhet a kutatás? Mire alapozhatjuk ismereteinket?

Családi emlékezet, interjú (oral history), hagyatékok, levéltári források (anyakönyvek, hivatali jellegű, jogbiztosító iratok), internetes adatgyűjtések (közlönyök, sajtó, hirdetések, gyászjelentések, temetői sírkőfeliratok stb. adattengere), genetikai vizsgálatok eredményei.

A családtörténeti kutatás lépései

Emlékezet, családi hagyaték

- A kutatás általában családi-rokoni beszélgetések során kapott adatok segítségével kezdődik, és gyakran családi élmények-kötődések (pl. szeretteink elvesztése) motiválják
- Családi hagyatékok írásos információi sajnos veszendőek, a kontextus nélküli emlékek zöme elpusztul (helyhiány, érdektelenség stb.)
- Digitális emlékmentő szolgáltatások (vállalkozások) megjelenése az egyházi levéltárakban is: papi hagyatékok begyűjtése.

A családtörténeti kutatás lépései

Internetes adatgyűjtések, szolgáltatások

- A polgári kor tömeges nyomtatványai ma már az interneten is elérhetők, nagy előny a könnyű kezelhetőség, de időnként téves adatok is megjelentek...
- Sajtó: közlönyök, hirdetések, reklámok, események (bálok, összejövetelek), jótékonys gyászjelentések... Telefonkönyvek, temetők adatgyűjtései stb.
- Másodlagos források előnyben? OCR (az információk ellenőrzése, alátámasztása néha nehéz)
- Levéltári (kéziratos, eredeti) források lépéshátrányban az interneten
- Utóbbi évek újszerű szolgáltatása a DNS tesztek lehetősége (származás és rokonok keresése)

Módszertani érdekességek...

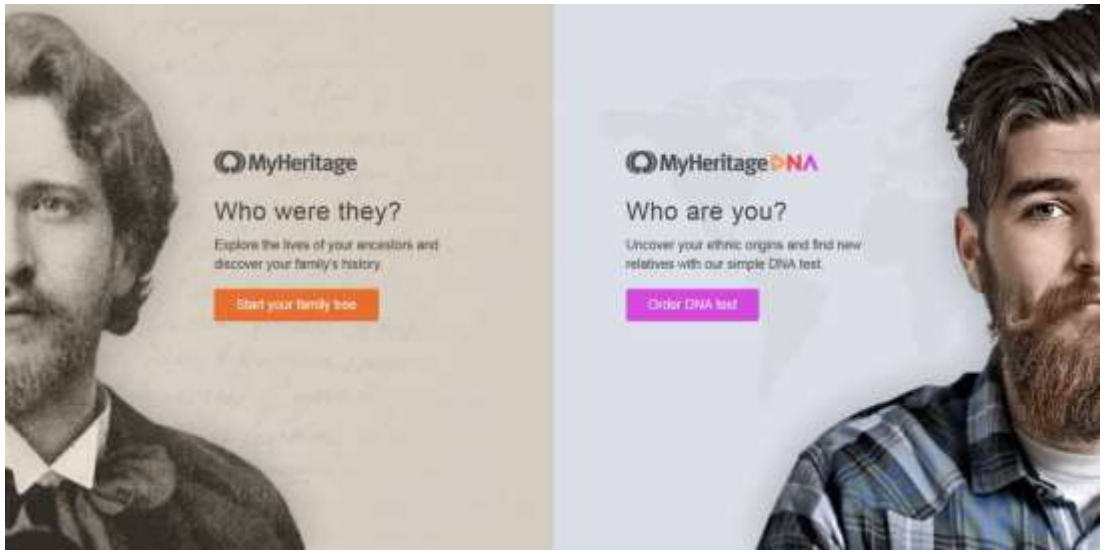

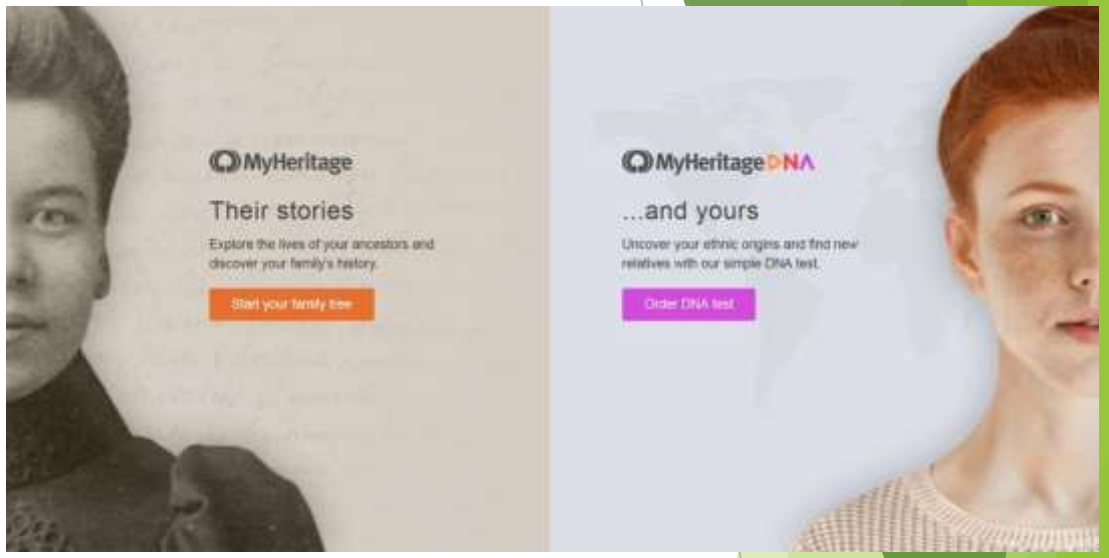

Úton a kutató-közösség felé?

- **Nyelvi, terminológiai, történeti kérdések-problémák** sorával találkozhatunk, melyek megoldásában elsősorban a többi kutató (ill. ritkábban történész-nyelvész szakemberek) segíthetnek
- **Az ősök hatványozódása miatt kutatói adatcserék lehetősége,** az őstáblákon gyakran vannak átfedések
- Elakadó ágak, rejtélyek (bevándorlás, elvándorlás, vallásváltoztatás stb.) gyakran egyéb források-iratok keresésével oldhatók meg, s a **helyszínek felkeresése (esetleg helyi segítség)** is szükséges-hasznos lehet
- **Indexelés-mutatózás** felmerülő igénye, **nagy teljesítmények** (bejegyzések milliói), de csak a kutatók kb. 5-10%-a vállalkozik rá
- **Teljes szövegű adatbázis, anyakönyvi feldolgozás ritkább**, ez a tudományos feldolgozás alapja lehetne (finomabb kapcsolati hálók, számos érdekes kérdés, pl. ikerszülések stb.): Kalocsa és szállásai adatbázisa

Életforma: rendszeres adatgyűjtés, évtizedes kutatások

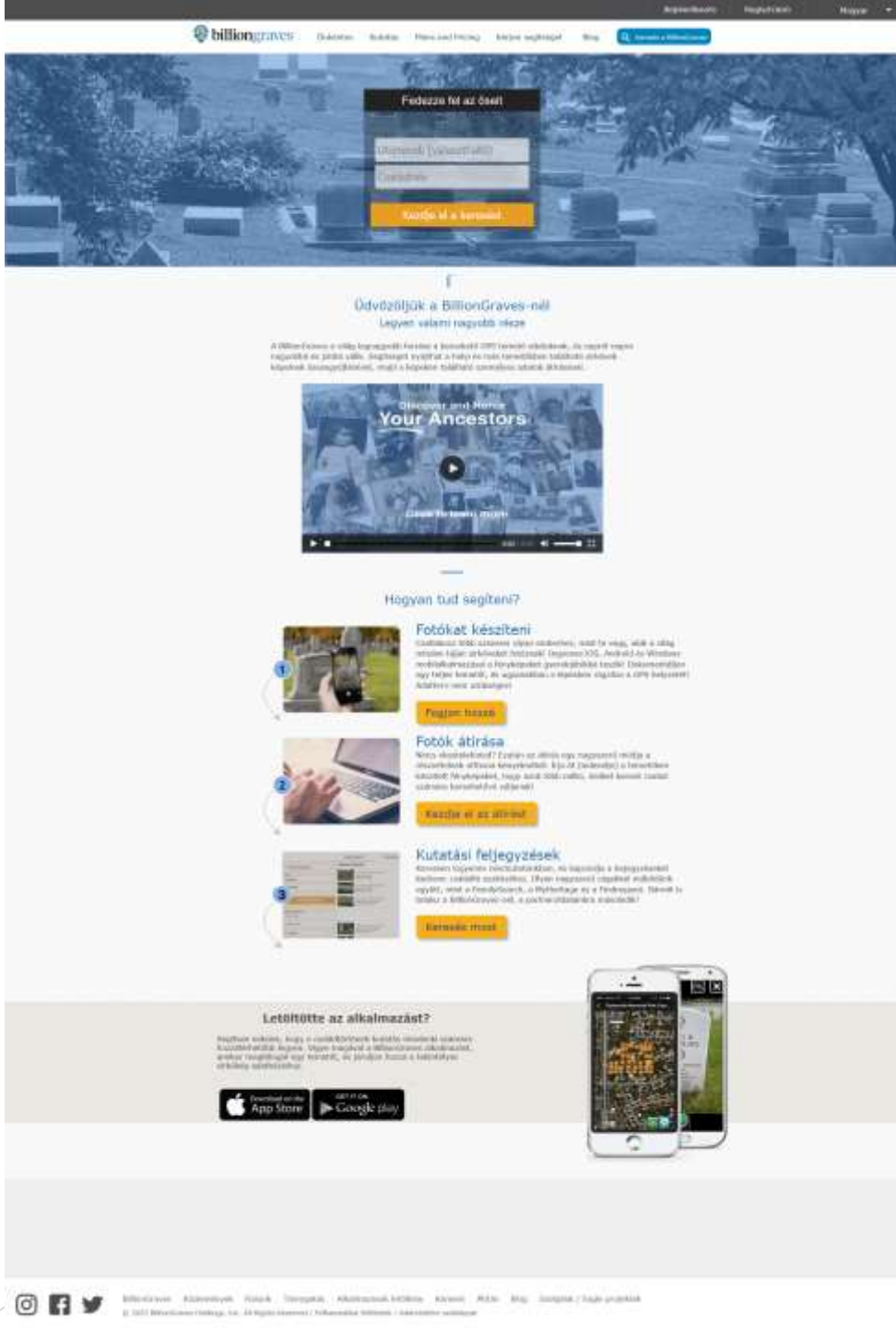

- Azonosított őseinkhez rengeteg kapcsolódó-kiegészítő adatot gyűjthetünk pl. az interneten (időnként előfizetős oldalakon), pl. Arcanum ADT szolgáltatás, Hungaricana portál, MACSE adatbázisai, stb.
- Az így gyűjtött adatok általában újabb kutatási témákat generálnak, a munka rendszeressé válik (különleges források felismerése)
- Az évtizedeken át kutatók általában nem türelmetlenek: *„Hátuk mögött eleik népes táborával, otthonosan helyezkednek el az idő országútján...”* – új történelem-szemlélet, összefüggések felismerése

Hungaricana

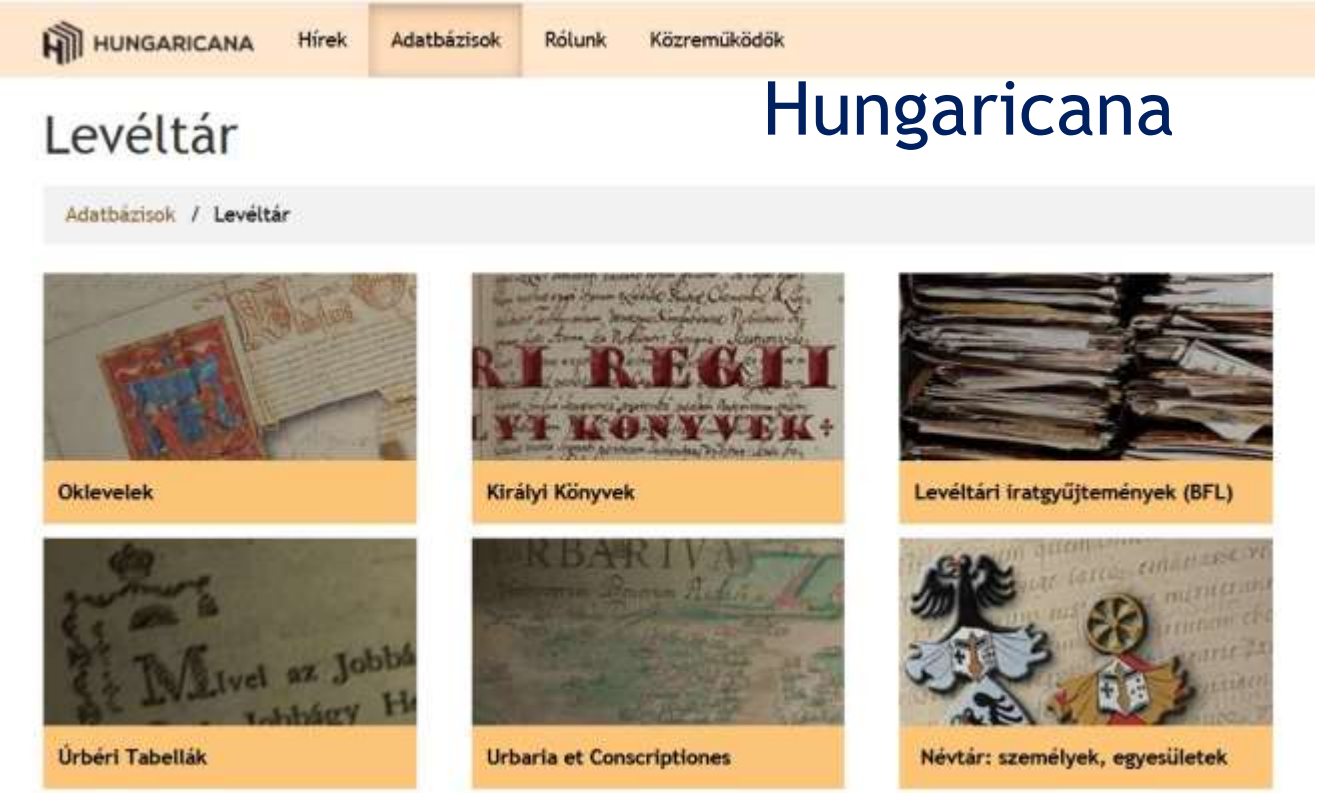

Skorutyák János kékfestő mester, 1984. Fortepán, Gábor Viktor

Arcanum

Bácsalmási zsinagóga, ma már nem áll az épület.

2376

Fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó fiunk, illetőleg testvérünk

Lajos

8

az Úrban elhunyt.

Doberdón a mázsás acél golyók csak sebet tudtak rajta ütni, de a **magával hozott** apró bacilusok épen a jól megérdemelt szabadság ideje alatt oltották ki nemes életét.

Áldás és örök béke lengjen hantjai felett!

Dunapentele 1917. dec. 22-én.

Nagy család.

OSZK

HADTÖRTÉNELMI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Somló M. Dunaföldvár.

- Pannon Digitális Egyesített Archívum (PANDEA) az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött dokumentumok digitális tárhelye. Ennek része a gyászjelentés-gyűjtemény.

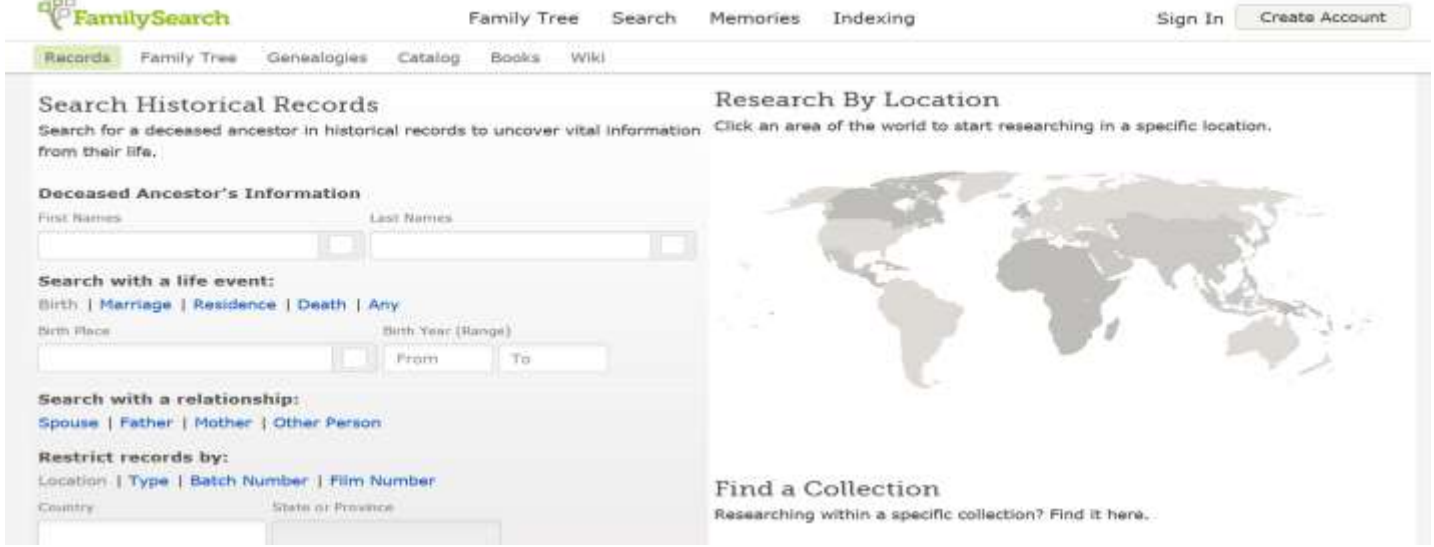

Teendők lépésről-lépésre...

Alapok: néhány nap, néhány hét alatt

- Az első kapcsolati háló feltérképezése nevekkel és hozzávetőleges évszámokkal, helynevekkel: családi- és rokoni beszélgetésekkel (adatvédelmi okokból így a legkönnyebb...)

- A családfa váza anyakönyvi adatokkal készíthető el, ez gyakran internetes adatbázisok használatával történik (indexált névmutatók, időnként téves név-olvasatokkal)
- **Familysearch:** Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza 15 millió hívővel rendelkezik világszerte, a központ Utah államban van (USA). Genealógiai gyűjtésük összefügg a halottak leli üdvéért végzett szertartásokkal, az ún. családi összepecsételésekkel, melyek hitük szerint az örökkévalóságban is érvényesek
- **My heritage:** fizetős szolgáltatás, 2114 régió (pl. Amerika, Európa és Izrael), több milliárd történelmi feljegyzés és fotó, családfa-készítő sablonok, és mindez mások számára is hozzáférhetővé tehető. DNS-teszt kiértékelésében is segítenek. Az európai és Amerikán kívüli országokra vonatkozóan ők rendelkeznek a legnagyobb számú történelmi forrásadattal (10 milliárd). 106 millió felhasználójuk van, akik 50 millió családfát készítettek eddig szerkesztőprogramjuk segítségével.

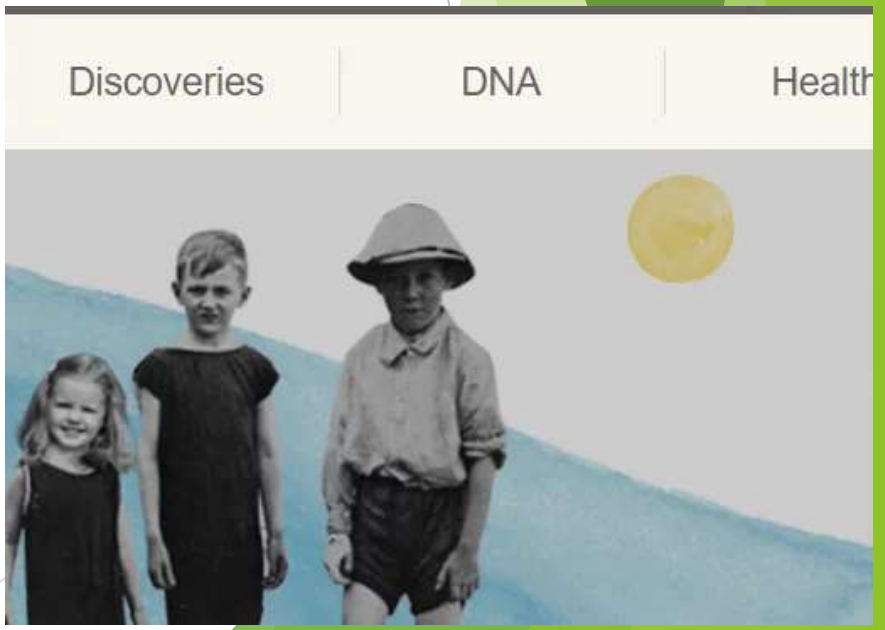

Teendők lépésről-lépésre...

Kutatás az egyházi levéltárakban

Családkutatók figyelmébe

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint kutatóink zöme családfakutató, az ő számukra szeretnénk a következőkben munkájukat segítő megjegyzésekkel, jó tanácsokkal szolgálni.

Családfakutatóink kedvenc forrásai az anyakönyvek. **Levéltárunk gazdag anyakönyvi állománnyal rendelkezik**, nagyobb részt másodpéldányok, kisebb részt eredeti anyakönyvek formájában, ill. mikrofilmen. 2009-től kezdődően **a plébániákon őrzött eredeti anyakönyvek, valamint a levéltári másodpéldányok felhasználásával, továbbá bizonyos esetekben mikrofilm-másolatok szkennelésével digitális kutatói másolatok készítésére törekedtünk**, és néhány év alatt **több mint egymillió anyakönyvi képfelvétel készült levéltárunkban**, melynek segítségével e-kutatás szolgáltatást indítottunk regisztrált felhasználóink számára. Ma már ez a szolgáltatás (Matricula-Historia-online) tartalmazza a legteljesebb "virtuális anyakönyvi anyagot", melynek eredetije fizikailag sokféle formában, számos településen, sok-sok plébánia és több levéltár őrizetében található, a történeti egyházmegye területén. A rendszer nagy előnye, hogy ez az óriási képállomány egy helyen elérhető, áttekinthető és kutatható. A praktikus használat (non-stop kutatási lehetőségek) mellett állományvédelmi okokból (a papír alapú anyakönyvek megkímélése végett) is az e-kutatást preferáljuk, és ajánljuk kutatóink figyelmébe.

Az anyakönyveknek fontos kiegészítő információi találhatók az Érseki Hivatal plébániákra vonatkozó iratai között, anyakönyvi javítások, kiegészítések, ill. felmentések formájában. A különféle névváltoztatások, törvényesítések stb. gyakran csak itt érhetők tetten, mivel azokat az anyakönyvi másodpéldányokban már nem regisztrálták, és az eredeti anyakönyvekbe sem minden esetben vezették be. **A plébániák feudális kori irataiban ugyancsak értékes összeírások találhatóak a népességről**, különböző szempontok-kérdőpontok szerint. Az utóbbi években ezeknek az iratoknak a digitalizálására is törekedtünk, hamarosan e-kutatás szolgáltatásunk részét képezik majd.

Fontos kiegészítést adhatnak időnként a szentszéki iratok. Nemcsak a házassági köteléki- és válóperek esetében, hanem pl. a háborúk után tömeges méreteket öltő holttányilvánítási perekben is. Gyakran beszédes forrásai ezek az akták, s a bennük található tanúvallomások a hősi halált halt személyek katonai szolgálatának, életük utolsó szakaszának.

Az érseki birtokok lakóinak esetében az úriszéki iratok, az urbáriumok és különféle gazdasági összeírások is bőséges lehetőséget adnak az egyes családok történetének-adatainak kutatására.

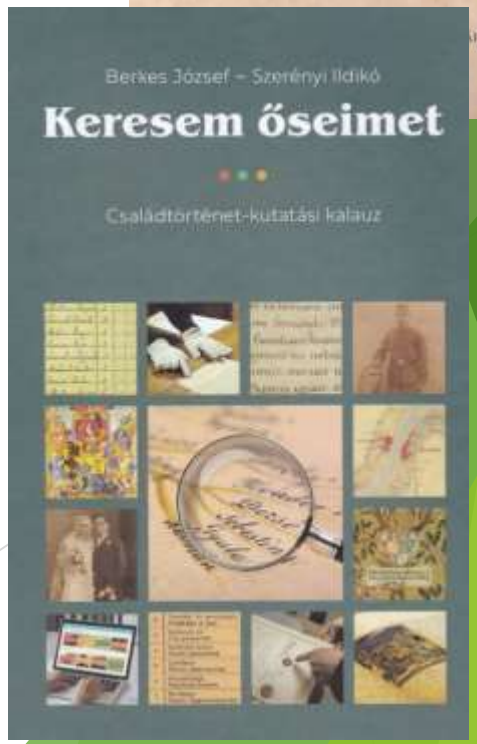

- Kutatási tájékoztatók, források ismertetése kiemelt helyen, genealógiai tájékoztató, speciális segédletek, családkutatást segítő munkák születése, pl. Kurucz Rózsa: A család térben és időben, 2025. https://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/7/kuruczrozsa-csalad/index.html

A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár honlapján található iratanyag-ismertető

- Tájékozódás az intézmény honlapján

A KFL iratanyagának szerkezete, tagolódása

Intézményünk a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye több mint 1.300 iratfolyóméter (a továbbiakban: ifm) terjedelmű történeti iratanyagát gondozza. A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár (KFL) állománya további nyolc "kisebb levéltárra", azaz levéltáros szaknyelven fondcsoportra tagolódik, melyeket római számokkal jelölünk (KFL.I-KFL.VIII.). A továbbiakban elsőként ezeket a levéltárakat-fondcsoportokat ismertetjük rövid szöveges leírásokkal, majd ezután olvasható az állomány "szárazabb", jegyzékszerű felsorolása is (ez levéltáros szaknyelven az ún. fond- és állagjegyzék, az iratállományok nevével, évkörével és terjedelmi adataival). Az iratokról szóló részletesebb leírások és ismertetők a jegyzékben található linkek használatával érhetők el.

KFL.I. A Kalocsai Érseki Levéltár (évköre: 1699-1992, terjedelme: 635,45 ifm) az érseki központ, régiesen az "aula" (értsd: érseki udvar) köré csoportosuló szervek-hivatalok iratait foglalja magába. Terjedelme igen jelentős, önmagában is több mint felét jelenti az egyházmegye történeti iratanyagának.
Az Érseki Levéltár döntő részét a ***Kalocsai Érseki Hivatal*** iratai adják (évkör: 1699-1992, terjedelem: 518,12 ifm). E nagymúltú hivatalban egyházkormányzati, plébániákra vonatkozó, perszonális (azaz személyekre vonatkozó) iratcsoportokat (levéltáros nyelven állagokat) is megkülönböztettek, és formai alapon elkülöníthető részt alkottak az anyakönyvi másodpéldányok, valamint a kéziratos kötetek. Az említett iratcsoportokon belül a kisebb iratsorozatokat értelemszerűen tárgyi szempontok szerint, ill. helynevek és személynevek alapján hoztak létre.
A ***Kalocsai Érseki Főszentszék*** (évkör: 1733-1992, terjedelem: 59,27 ifm) volt az egyházmegye bírósági szerve, iratai között így elsősorban szentszéki peres aktákat (pl. házassági köteléki- és válóperek, holttányilvánítási perek, fegyelmi ügyek) találunk. A bíróság tekintélyét fokozta, hogy a Kalocsai Érseki Főszentszék a mindenkori érseki tartomány területén fellebbviteli fórum is volt, s így másodfokon az ország igen jelentős területéről tárgyalt peres ügyeket.
A ***Kalocsai Főegyházmegyei Tanfelügyelőség*** (évkör: 1858-1952, terjedelem: 58,06 ifm) volt az egyházmegye központi tanügyi hatósága, mely világosan elkülönülő hivatalként, önálló iktatással csak 1868-tól kezdte meg működését. Ekkortól kezdve itt kezelték az egyházmegye katolikus elemi- és középiskoláinak ügyeit, szervezték a hitoktatást, a tanítók képzését és egyesületeit. Az általános, elvi iratokon kívül az ügyeket iskolánként külön csoportosították-kezelték, jól kutatható, intézményenkénti iratsorozatokat hagyva az egyes iskolák története felől érdeklődő utókornak.

KFL.II. A Kalocsai Főszékeskáptalani Levéltár (évköre: 1734-1988, terjedelme: 53,31 ifm) az érsekek tanácsadó testülete, az 1738-ban újjászervezett Kalocsai Főszékesegyházi Káptalan működése során jött létre. A nagymúltú testület tagjai, a kanonokok fontos szerepet játszottak az érseki központ szerveinek működésében, az egyházkormányzatban. A káptalan jogilag önálló volt, és az érsekségtől külön gazdálkodott. Szerteágazó tevékenységi köre (hiteleshely, alapítványok gondozása, stb.) a történelmi változások eredményeképpen a 20. századra jelentősen csökkent, s a II. Vatikáni Zsinat után az új egyházi jog is szűkítette hatáskörét, feladatait.
A levéltár fő részeit ***a magániratok, az alapítványi iratok, a gazdasági iratok, ill. a hiteleshelyi iratok*** alkotják.

KFL.III. A Kalocsai Érseki Gazdasági Levéltár iratanyaga a kb. százezer holdas érseki földbirtok működtetése és igazgatása során jött létre. Iratainak évköre általában a 18. századtól 1945-ig terjed, és kb. 300 ifm terjedelmű. A levéltár raktárai a Katona István házban (Hunyadi u. 2.) találhatók. Állománya alapszinten rendezett, vagyis legfontosabb hivatalainak-szerveinek (azaz fondjainak) anyaga elkülönül egymástól. A nagyobb szervezeti egységeken belüli végleges rend kialakítása sajnos még nem történt meg, a kutatást a levéltárat raktári egységenként ismertető alapleltár segíti. A 19 fondból álló iratanyag legfontosabb csoportjai: ***Általános birtokigazgatás szervei (Prefektus, Gazdasági szék, Jószágigazgatóság, Gazdasági kerületek), Jogi iratok (Birtokjog, Úriszék, Ügyvédi Hivatal), Pénzügyi igazgatás szervei (Számvevőség, Főpánztár, Számadásmellékletek), Műszaki igazgatás szervei (Erdőhivatal, Mérnöki Hivatal, Kataszteri iratok), Egyéb iratok (Kollonich érsek iratai, Gazdasági Levéltárra vonatkozó iratok).***

- Intézményünk 1995 óta jogilag nyilvános magánlevéltár.
- Elnevezés: a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye történeti levéltára, röviden KFL
- Adattömegek kezelése: úton a papírtól a digitális jelek felé, kb. félúton
- Sokrétű feladatok: egyházmegye területéről iratanyag átvétele és őrzése, forrásfeltárás, forráskiadás, források tömeges „házhoz szállítása”. A tömegesség nagy kihívás
- Kutatószolgálat: hagyományos módon is, bár a kutatási esetek töredéke zajlik már csak a helyszínen. A kutatás látogatójegy kiállításával kezdődik. Évente mintegy 150 alkalommal keresnek fel minket személyesen.
- Kutatási időhatár: 1956. Személyes adatokat tartalmazó forrásoknál több korlátozás is lehet,. A perszonális (személyi) iratok csak az érintett személyek elhalálozását követő 30. év után kutathatók. Az anyakönyvek esetében a kereszteltek anyakönyvei 1920-ig, a házassági anyakönyvek 1950-ig, a halotti anyakönyvek pedig 1980-ig kutathatók. Szentszéki peres iratok 100 év után kutathatóak.
- Levéltári kutatásoknál hasznosak a segédletek: nyomtatott változatok ill. a honlapunkon érhetőek el

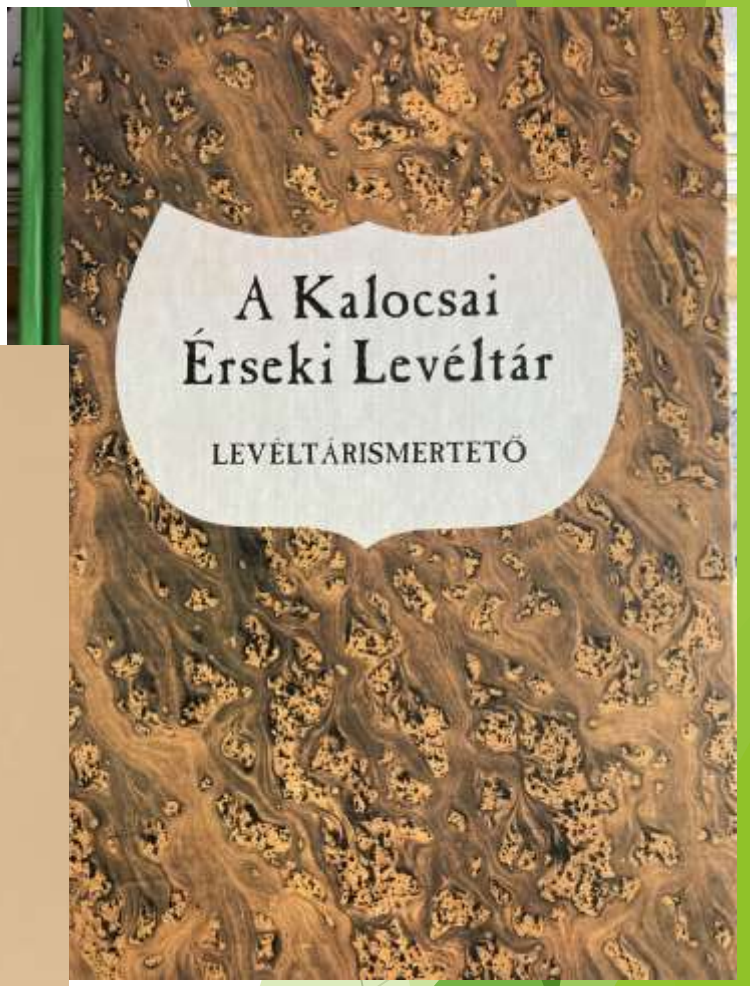

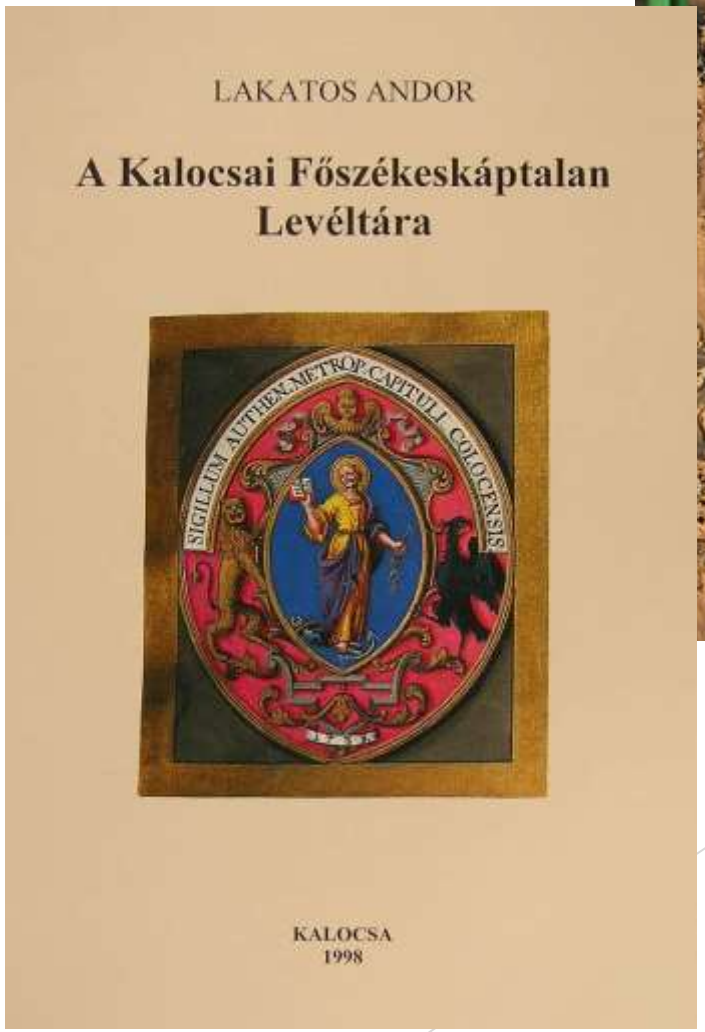

KFL.I. Kalocsai Érseki Levéltár (1699-1992, 635,45 ifm) az érseki központ köré csoportosuló szervek iratait foglalja magába, ide tartozik az Érseki Hivatal (egyházkormányzat), az Érseki Főszentszék (bíróság) és a Főegyházmegyei Tanfelügyelőség (iskolaügyek), melyek iratai együttesen elérik a teljes levéltári állomány felét.

Döntő részét a ***Kalocsai Érseki Hivatal*** iratai adják (1699-1992, 518,12 ifm), ahol egyházkormányzati-, plébániákra- és személyekre vonatkozó (perszonális) iratsorozatokat találhatunk. Idetartoznak az 1826 óta gyűjtött anyakönyvi másodpéldányok és a kéziratos kötetek (jegyzőkönyvek, iktatók-mutatók).

Írógép a 19. század végéről

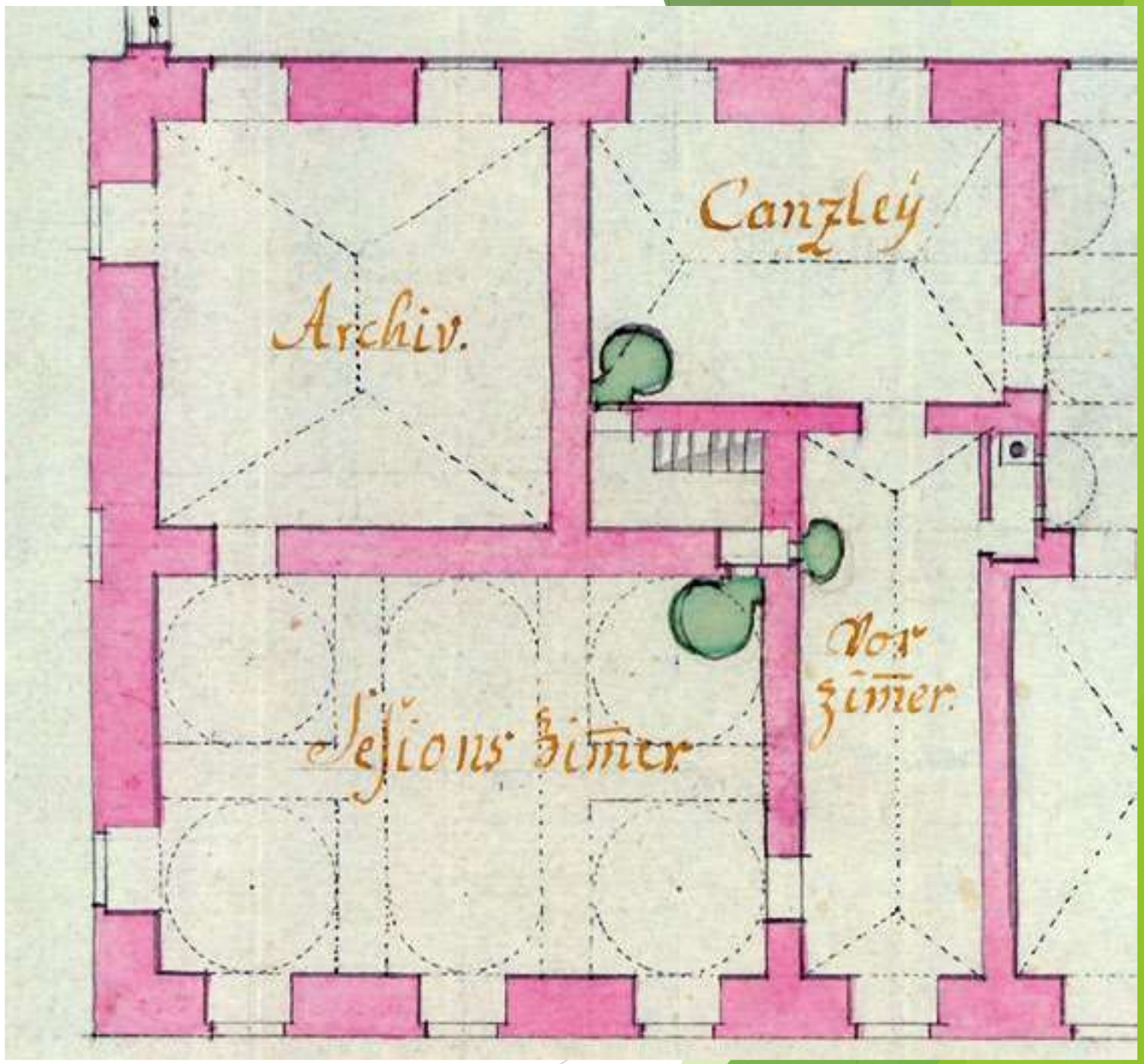

A levéltár alaprajza az érseki palota nyugati szárnyában (Talherr József, 1799)

A Kalocsai Érseki Főszentszék (1733-1992, 59,27 ifm) volt az egyházmegye bírósági szerve, iratai között így elsősorban szentszéki peres aktákat (pl. házassági köteléki-, holttányilvánítási perek, fegyelmi ügyek) találunk. A Kalocsai Érseki Főszentszék a mindenkori érseki tartomány felebbviteli fóruma is volt.

- ***A Kalocsai Főegyházmegyei Tanfelügyelőség*** (1858-1952, 58,06 ifm) volt az egyházmegye központi tanügyi hatósága, mely önálló hivatalként a 19. század második felében kezdte meg működését. Itt kezelték az egyházmegye katolikus elemi- és középiskoláinak ügyeit, szervezték a hitoktatást, a tanítók képzését és egyesületeit. Jól kutatható, település szerinti és intézményenként tagolt iratsorozatokat találhatunk itt.
- Az egyházmegyében 6 főtankerület működött.

Kubinszky Mihály főtanfelügyelő (1824-1881)

- **KFL.II. Kalocsai Főszékeskáptalani Levéltár**

1734-1988, 53,31 ifm). A főszékeskáptalan az érsekek tanácsadó testülete, az 1738-ban újjászervezett Kalocsai Főszékesegyházi Káptalan működése során jött létre. A testület tagjai, a kanonokok fontos szerepet játszottak az érseki központ hivatali működésében, az egyházkormányzatban. A káptalan jogilag önálló volt, és az érsekségtől külön gazdálkodott. Szerteágazó tevékenységi kör: hiteleshely, alapítványok gondozása, stb.

A káptalani levéltár fő részei: káptalani magániratok, az alapítványi-, gazdasági- és hiteleshelyi iratok

Mária Terézia díszoklevelének festett ábrázolása: a kalocsai kanonoknak a képen látható ún. crux Tolosana viselési jogát adományozta (Bécs, 1779)

- **KFL.III. Kalocsai Érseki Gazdasági Levéltár** iratanyaga a közel százezer holdas érseki földbirtok működtetése és igazgatása során jött létre, évköre a 18. századtól 1945-ig terjed, és mintegy 300 ifm terjedelmű.

A Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye első, nyomtatásban megjelent térképe. Pávai Sámuel, 1801.

- **KFL.IV. Espereskerületi Levéltár**

az esperesek tevékenysége során felhalmozódott iratokat foglalja magába. Jelenleg ezek az anyagok elsősorban a plébániákon találhatók, gyakran szétszórtan, mivel az esperesi megbízatás nem kötődött egy-egy plébániához, hanem az adott kerület bármely plébánosa elláthatta. Az egyes kerületek iratainak egyesítése, összegyűjtése így a plébániai levéltárak rendezésével párhuzamosan halad. Eddig csupán három kerület: Géderlak, Homokmégy és Kalocsa iratai kerültek be levéltárunkba.

- **KFL.V. Plébániai Levéltár** Kalocsa-Kecskeméti Főegyház-megye plébániáin keletkezett történeti értékű iratokat foglalja magába. Ezek az iratok nagyrészt ma is az egyházmegye plébániáin találhatók. 2010-2015 között a plébániák legfontosabb kéziratos köteteit fényképeztük. 2025-től újabb digitalizálási munka vette kezdetét.

KFL.VI. Egyéb intézmények

Másutt keletkezett, de hozzánk került, 1766-1980 közötti időszakból származó iratok. Példaként említhetjük az Érseki Főgimnázium (kezdetben piaristák, majd jezsuiták működtették), a Szent Ágoston Egylet (irodalmi- és tudományos önképzőkör), a Pál Mátyás Missziós Központ, vagy a 20. század második feléből a Kalocsai Papi Otthon iratait.

KFL.VII. Hagyatékok

A személyi irathagyatékok begyűjtése a 20. század második felétől vált rendszeressé, a 19. századból csak Haynald Lajos bíboros-érseknek maradt ránk jelentősebb mennyiségű anyaga.

KFL.VIII. Gyűjtemények

A jellegüknél és méretüknél fogva egyedi tárolást-kezelést igénylő, iratsorozatokból kiemelt, általában darabszinten nyilvántartott levéltári dokumentumokat külön gyűjteményekben őrizzük. Az oklevéltár (benne 30 db Mohács előtti oklevelünkkel), térképtár, tervtár, mikrofilmtár, …

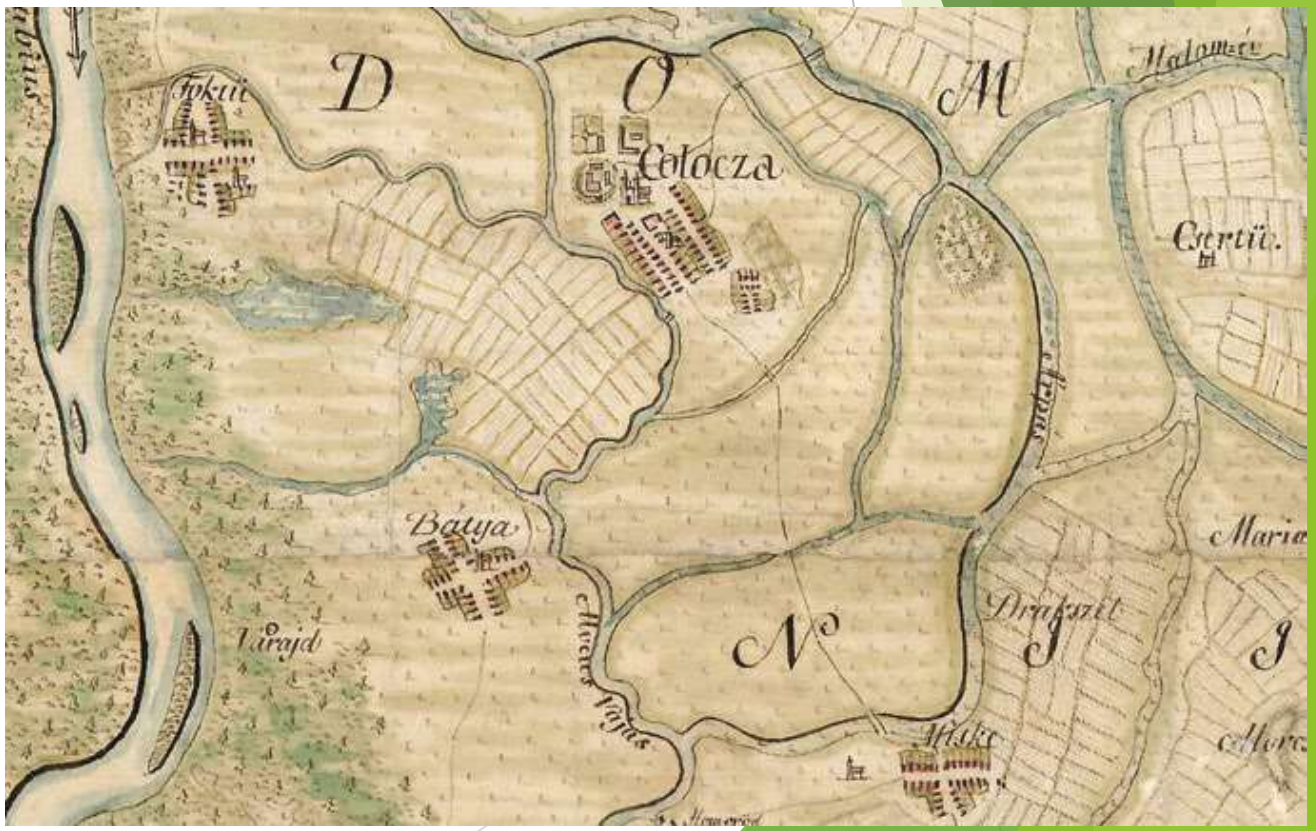

Kalocsa vidéke Ruttkay Mihály 1763-as térképén

Az egyházi levéltárak forrásadottságai

- **Feudális kor:** jellemzően kevesebb és szűkszavúbb iratanyag áll a rendelkezésünkre. Hangsúlyosabb volt egy-egy kegyúr jelenléte, aki a közösség egyházi, de nem lelkieket érintő ügyeit is intézte: liturgikus tárgyak beszerzése, oltár-, kereszt- és szoborállítások, templom és plébánia felújítása. Csak a szükséges egyházi szertartásnál kérték az egyházi személy segítségét, pl. a benedikálásnál. Bizonyos cselekményekhez pedig az érsek közreműködése volt szükséges, pl. bérmálás, kelyhek, harangok, ill. a templom felszentelése. Ezeknek van nyoma az iratokban.
- Egyházvédnökség az egyházak részéről kegyúri feladatokat intéző bizottság. Ha a kegyúr egy adott település volt, akkor az egyházi ügyeket a katolikus hívek bevonásával intézte. Ilyenkor az egyházközség véleményét kérték ki. Ebben az esetben az egyházközséget egyházvédnökségnek nevezték.
- Egyháztanács-egyházközség: a 19. század első felében már működtek.

- **Polgári kor** (1867 után): az Érseki Hatóság egyre jobban kontrollálta a helyi egyházközségek életét. Jelentősen megnőtt az irattermelés. Mindenhez engedélyt kellett kérni, több körös levelezés indult. Addig csak ritkán előforduló forrástípusok tömegessé válnak: Építés-felszerelés-egyházművészet tematikus segédlet, dispenzációk, anyakönyvi javítások

- Külön fondot alkot a Kalocsai Főegyházmegyei Tanfelügyelőség iratanyaga. Itt is számos családtörténeti vonatkozást találhatunk. Az 1868. évi népiskolai törvény elismerte a felekezet iskolafenntartási jogát. A katolikus egyház is létrehozta a céljainak megfelelő intézményeit. Kalocsán már ennél is korábban, 1858-től működött egyházmegyei iskolai főfelügyelő az érseki aulán belül. Munkáját kerületi tanfelügyelők (az esperesek) segítették. Haynald Lajos érsek pedig hivatalt rendelt a főtanfelügyelő mellé. Az egyes iskolákat az igazgató-tanítók vezették. A közvetlen felügyeletet a fenntartó helyi egyházközség jelentette. Ezt a jogkörét az iskolaszéken keresztül gyakorolta. Ennek elnöke a plébános volt, tagjai a tanítók és az egyházközség delegált tagjai.
- Alapítványi iratok: keresztek-, szobrok fenntartására tett alapítványok, misealapítványok.

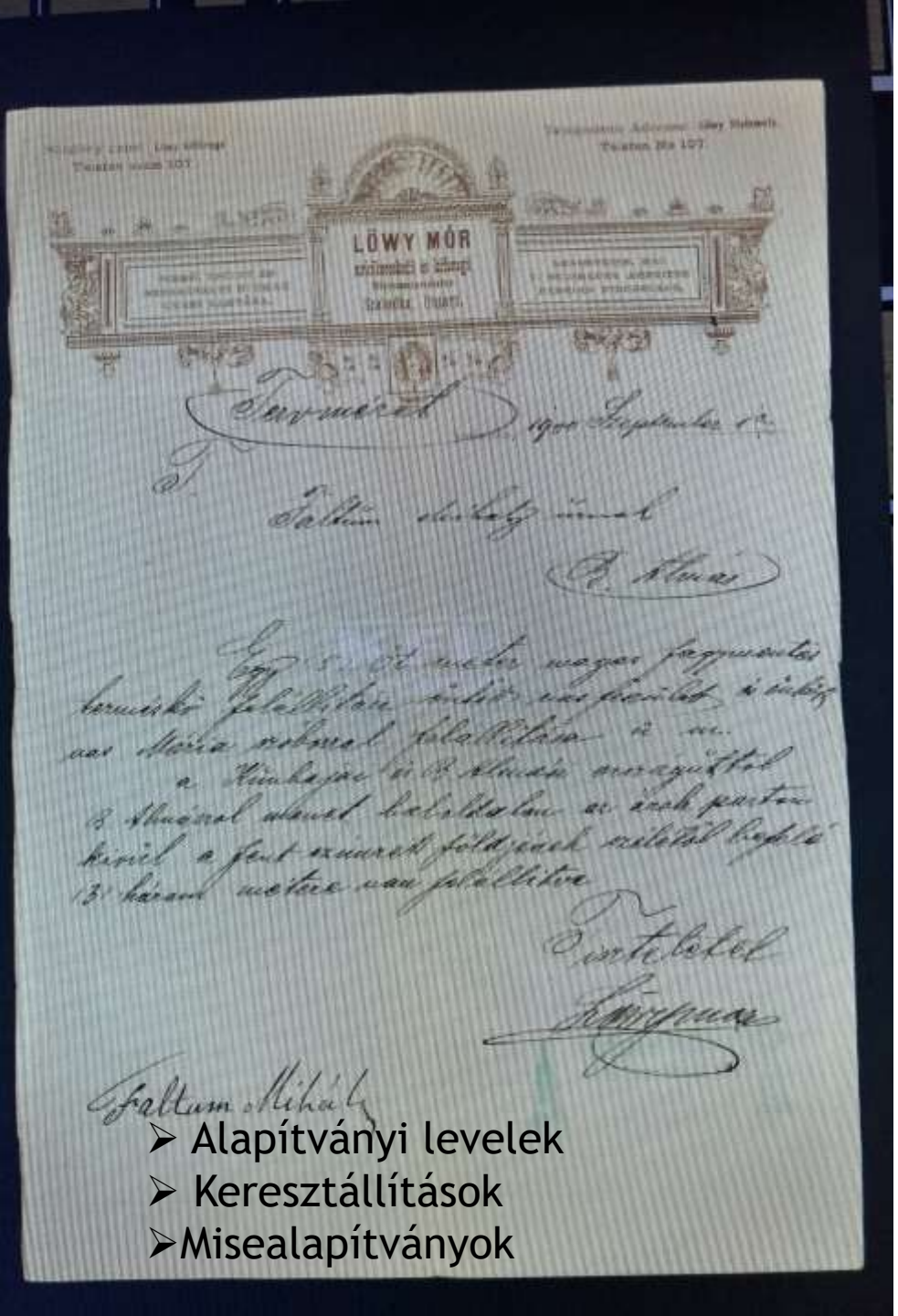

- Alapítványi levelek
- Keresztállítások
- Misealapítványok

"A megtestesült Istennek
A meglett bűne bánatjának
Kinek mindenható szavára
az itt is dühöngött mirigy halál
dúlni megszünt
Szeretet, irgalom, hála, fogadás
Jobbágyi hűség, úr imádás
szent jeléül
a kínos üdvezítő halállal kimúlt
Krisztus szavának …. tisztelete
… sarosi kamélia itt sommge
múlása frigyül

Attyának elhalása után megújítá
JÁGICH ANDRÁS
Almás mezőváros adüg volt bírája
egyszer s mind szabadka királyi
város polgára
1843 évben"

A családtörténeti kutatás lépései

Belépés az egyházi levéltárak világába

- Elsősorban jogbiztosító jellegűek, előnyük az „eredetiség” a családi emlékezet „tévedhetőségével” szemben, de „körülményes” a használat
- Anyakönyvek (felekezeti, iskolai, eredeti vagy másodpéldány, bérmálási, áttértek, jegyesek) és kapcsolódó iratok (felmentések, anyakönyvi javítások, utólagos bejegyzések iratai stb.)
- Népesség- és adóösszeírások, urbáriumok, robot- és zsoldjegyzékek, telekkönyvek, úriszéki, bírósági peres iratok (egyházi)
- Hiteleshelyi-iratok (nemesi oklevelek, birtokügyek, végrendeletek)
- Egyesületek, alapítványok, testületek iratai (közösségi tevékenység, helytörténet fontossága)

- Ha Levéltárunk falai mesélni tudnának: múlt és rokonkeresés –Kalocsai és ausztrál testvér találkozása, lehetőség a gyógyulásra

Teendők lépésről-lépésre... (6)

Matricula-Historia-online: kutatási csúcsértékek

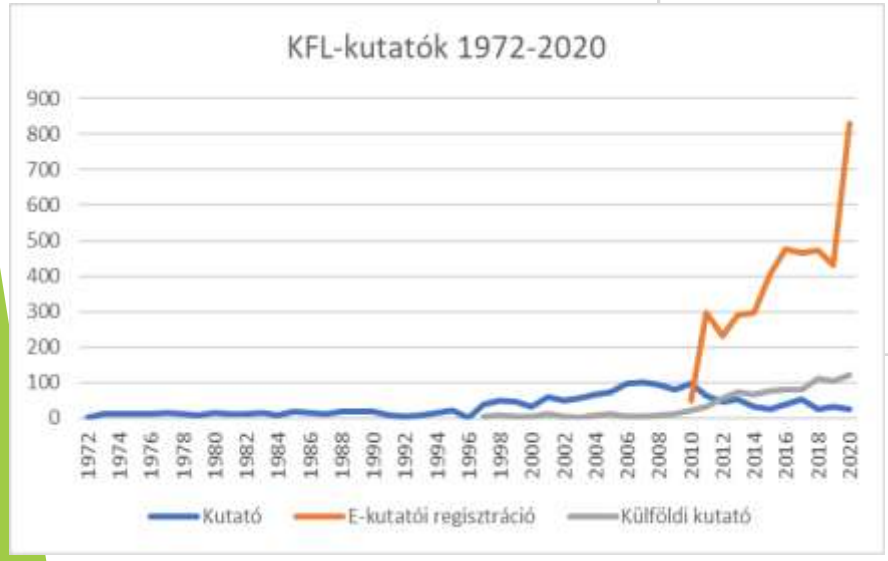

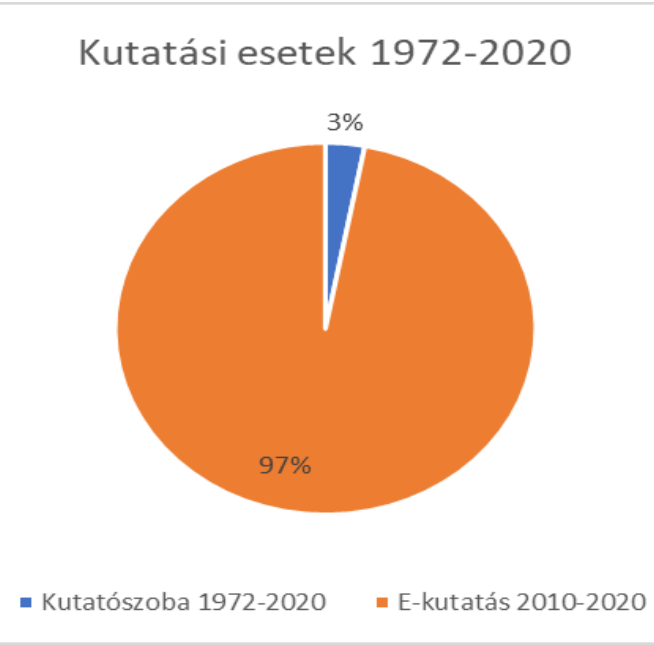

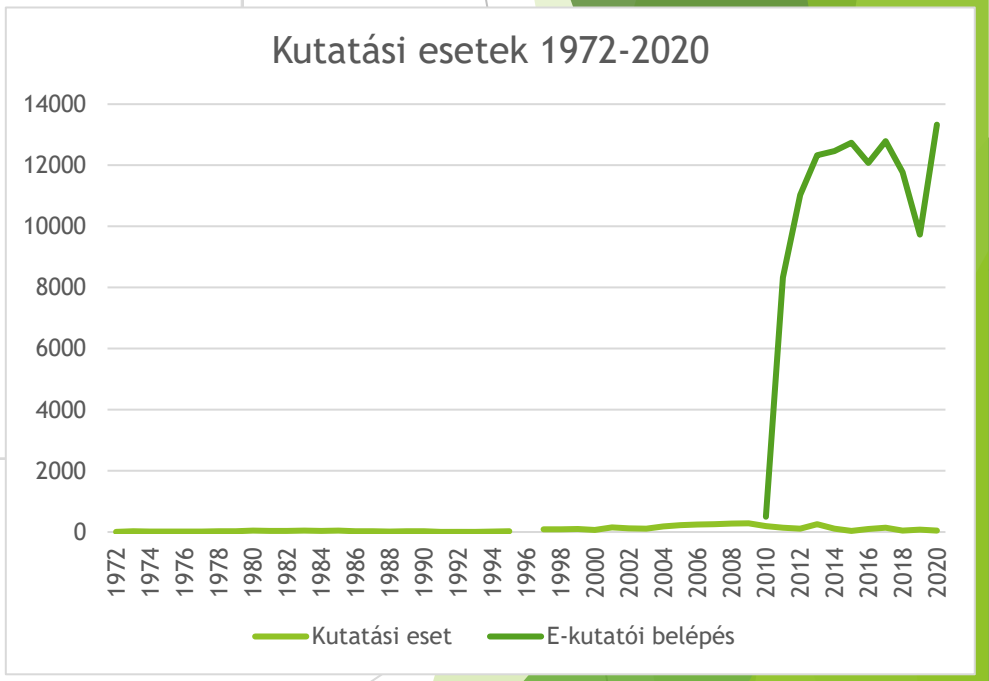

- A források képének online elérhetőségét a kutatások robbanásszerű növekedése követte Kalocsán
- A kutatók száma öt-tízszeresére, a kutatási esetek száma ötven-százszorosára nőtt az éves statisztikában
- Az érdeklődés töretlen, a szolgáltatási bevételekkel fenntarthatóvá vált a KFL digitalizálási tevékenysége
- Az e-kutatás azóta jellemző törekvéssé vált, az egyházi levéltárak közös webhelye: matricula.hu

Teendők lépésről-lépésre...

Egyházi levéltári szolgáltatások

- 2015-ben indult az egyházi levéltárak közös projektje, a matricula.hu
- 23 egyházi „szolgáltató”
- 5,1 millió kutatható képfelvétel, 100 ezer kutatói belépés évente
- „Hiánypótló” anyakönyvi tartalmak (1895 utáni egyházi anyakönyvi adatokkal)
- Határon túli területek iránt fokozott érdeklődés érezhető

Egyházi levéltári szolgáltatások: közös e-kutatás

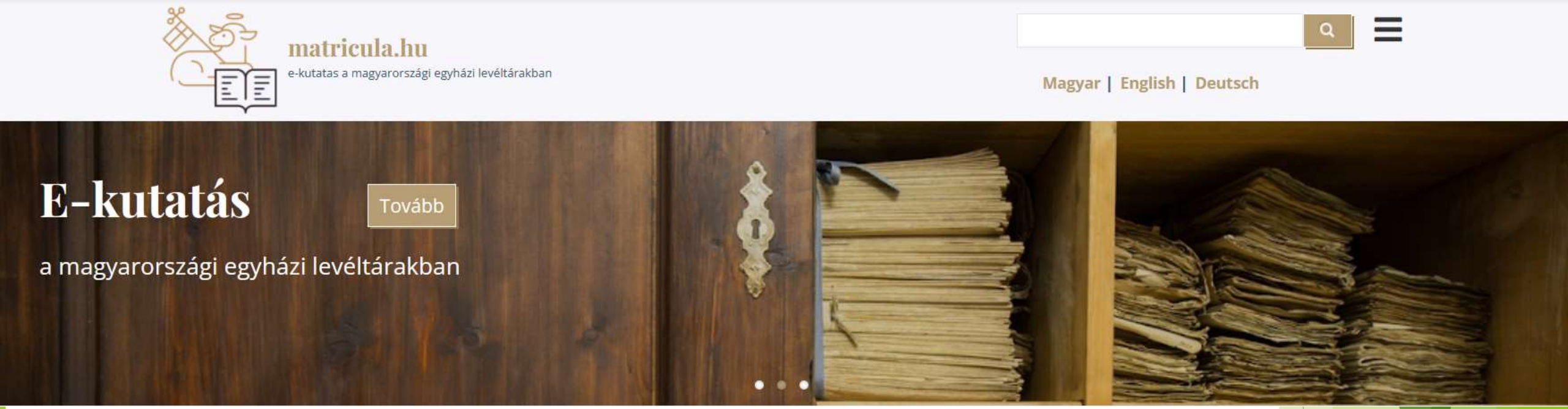

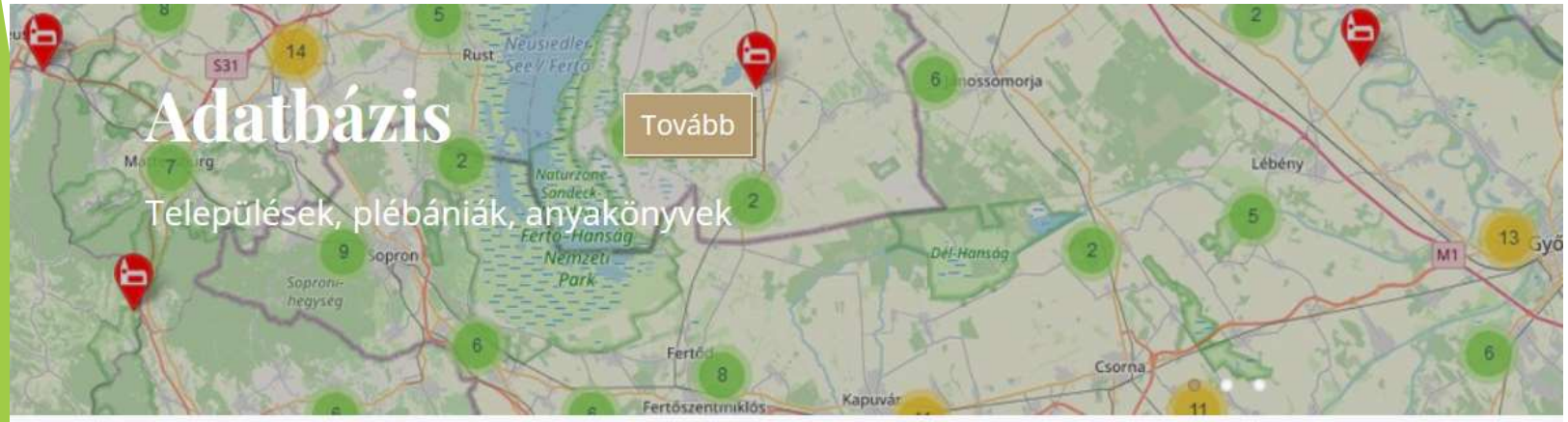

- matricula.hu célok: közös e-kutatás szolgáltatás, közös adatbázis-segédlet
- Adatbázis: egyelőre öt egyházi levéltár anyagával, a bővítés fokozatos (Ettől az évtől a közös regisztráció, elérés és előfizetés)
- Az előfizetett tartalmak 15, 90, ill. 365 napig érhetőek el. A használat során képeket is lehet letölteni.

Teendők lépésről-lépésre... (9)

Közös adatbázis szolgáltatás

matricula.hu
e-kutatas a magyarországi egyházi levéltárakban

PLÉBÁNIA

Pécsvárad

⌂ Adatbázis kezdőlap

Név (magyar): Pécsvárad
Állam: HU
Vármegye (1918 előtt): Baranya
Esperesi kerület: Pécsváradi
Alapítás: 1719
Titulus: Nagyboldogasszony
Kegyúr: Helytartótanács (EJK)
Nyelvek: magyar, német, horvát (EJK)
Vallások: kat., ref. (EJK)
Plébániatörténet: Ősi bencés rendház, 1000 körül alapították, a török háborúk alatt elpusztult a Szent Adalbertről nevezett templommal együtt. Helyén Mindenszentek tiszteletére kápolna épült 1815-ben. Az új templom 1767-ben épült, kéttornyú. Kápolna Nepomuki Szent János és Páduai Szent Antal szobrok. Zengővár egykori vár maradványai az 1829-es vizitáláskor is láthatók. Pécs-Hird filián ősi templom Szentháromság tiszteletére. Pusztakisfalun kápolna és harangláb. Várkonyban régi templom a temetőben.

Filiák: Hird, Lovászhetény, Pusztafalu, Vasas, Várkony (EJK)
Vizitációk: 1776, 1783, 1810, 1829 (EJK)
Egyházlátogatási jegyzőkönyvek lelőhelye: 1776: PEL I.1.c.115. 103-111., 1783: PEL I.1.c.116. 386-394., 1810: PEL I.1.c.118. 4., PEL I.1.c.121. 22., 1829: PEL I.1.a.1. 1829/532. (EJK)
Egyházlátogatási jegyzőkönyvek mikrofilmen: MOL X 7625 21771.d.775-783, 21772.d.546-555, 21775.d. 563-574, 21787.d.527-558. (EJK)

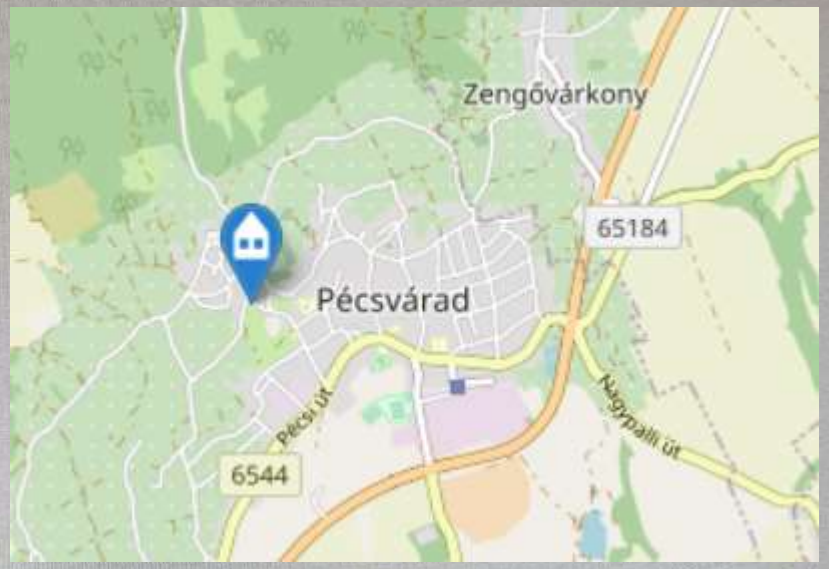

A plébánia egyházi beosztása

	KAPCSOLAT KEZDETE	KAPCSOLAT VÉGE
Pécsi Püspökség	1719	

A plébániához tartozó települések

	KAPCSOLAT KEZDETE	KAPCSOLAT VÉGE
Erdősmecske	1719	1775
Hird	1719	1801
Lovászhetény	1719	1775
Nagypall	1910	
Pécsvárad	1719	
Pusztakisfalu	1719	1881
Zengővárkony	1719	

- A feldolgozás folyamatos, de éveket vesz igénybe (egyházmegyék, plébániák, települések, intézmények és digitalizált állományok adattábláinak elkészítésével)
- Az első két évben Győr, Székesfehérvár, Pannonhalma és Pécs anyaga készült el, Kalocsa és Veszprém is hamarosan várható
- Az e-kutatás forrásai a regisztrált kutatók számára az adatbázisból is elérhetőek lennének, a hagyományos böngésző megjelenítés mellett

Teendők lépésről-lépésre...

Továbblépés: néhány hónap, 1-2 év alatt

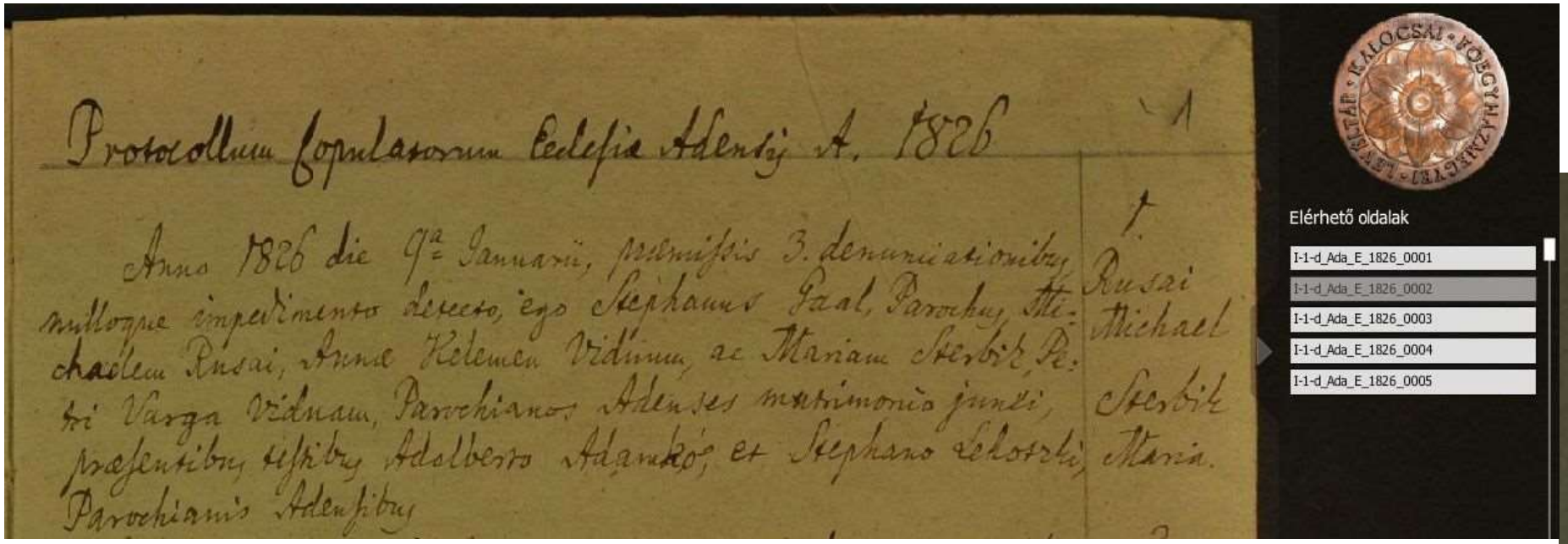

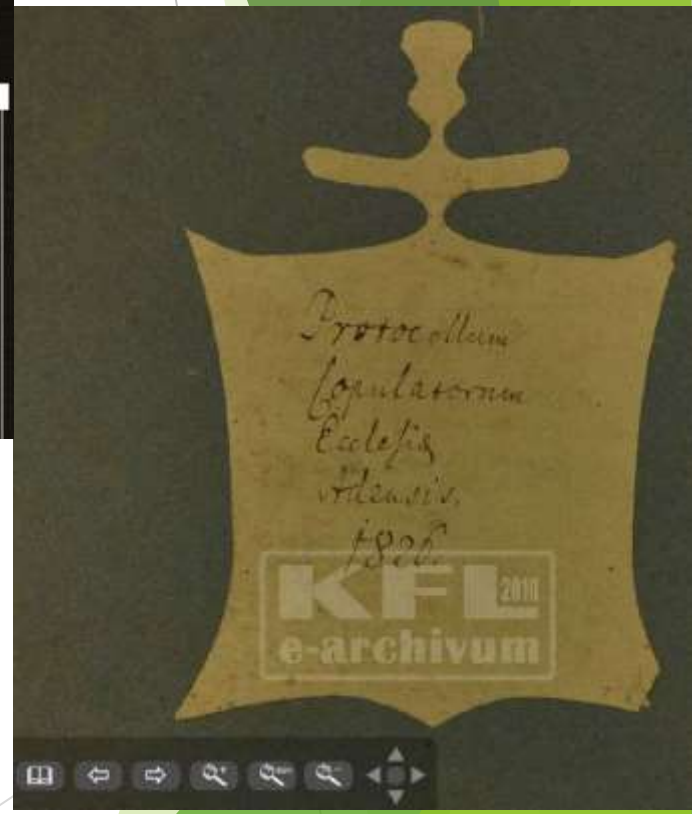

- A családfa-váz ellenőrzése, kiterjesztése eredeti anyakönyvi- és egyéb levéltári források segítségével (1895 előtt egyházi anyakönyvek, felekezeti- és helyi illetékesség szerint), esetleg kiadott település- és családkönyvek segítségével
- Az anyakönyvi kutatások is történhetnek a helyszínen, számítógépen (az eredeti források képeinek olvasásával) pl. az MNL olvasótermeiben, vagy egyházi levéltárak szolgáltatásaival
- Az anyakönyvek segítségével ősök százait-ezreit térképezhetjük fel, ált. a 18. századtól kezdődően, rendezésükkel benépesülhetnek a családfák, rokoni kapcsolatok sokasága ismerhető fel

A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár e-archivuma

- A kutatói igényekre-erőforrásokra épülő, tömeges digitalizálás a kis intézményekben is lehetséges
- Kalocsán 2009 óta folyik a digitalizálás (2,1 millió képfelvétel)
- Fontos a sorrend, a prioritások: anyakönyvek (eredeti, másodpéldány, katonai, bérmálási, áttérők stb. is), akv-i iratok (javítások, felmentések), összeírások, alapítványi iratok, helytörténeti jegyzőkönyves dokumentumok stb. – mielőbbi szolgáltatás, egyszerű technikai megoldások
- Határon túli területek (pl. a történelmi Bácska) gondozása-gyűjtése hiánypótló lehet

KFL-Források (1)

Területi illetékesség

- Kalocsa-Bács (1923-ig), Kalocsa (1923-1992), Kalocsa-Kecskemét (1993-tól)
- Az állami anyakönyvezés megindulása előtt csak egyházi anyakönyvezés volt
- Az egyházi anyakönyvek nem jogbiztosító iratok voltak, hanem a katolikus esetében a szentségek felvételét tartották bennük nyilván
- Kalocsán a Duna-Tisza köze római katolikus anyakönyvi állománya digitális (képi) formában érhető el e-kutatásban
- 1826-tól eredeti és másodpéldányok

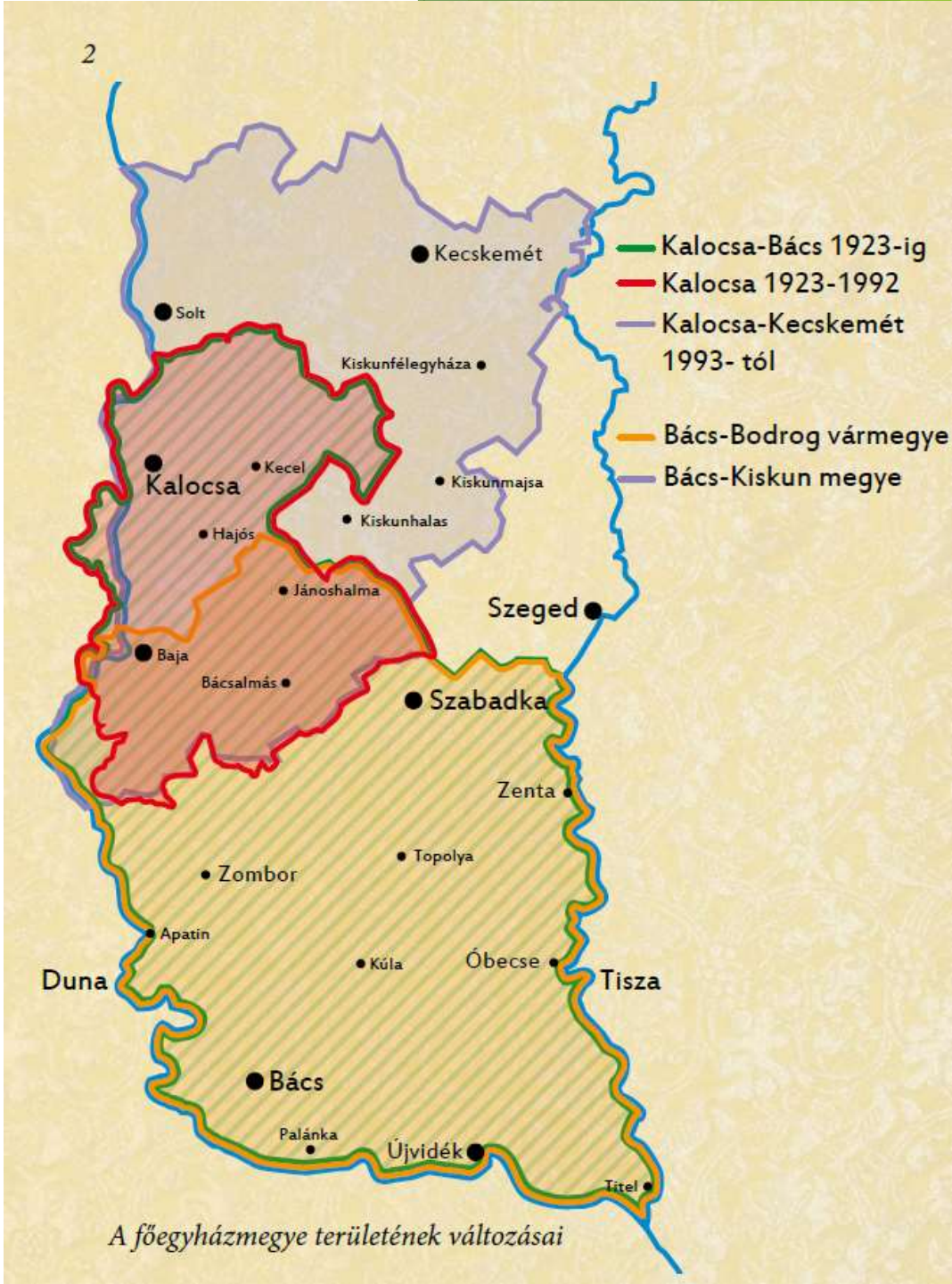

E-kutatás KFL 2011 e-archivum Matricula-Historia-online

KFL-Források (4)

- Matricula-Historia-online, család és közösség kutatásának közös „fóruma”
- Anyakönyvek és helytörténet (egyéb, konkrét helyhez-közösséghez kapcsolható források) találkozása, együttes böngészésének lehetősége
- Matricula-Historia arány a képfelvételekben: 80-20%, első 6-7 évben a Matricula, utóbbi 2-3 évben főként a helytörténeti tartalom gyarapodik (10 év alatt 2 millió képfelvétel)
- A képanyag plébániánként (településenként) rendeződik, két fő csoportja az anyakönyvek (Matricula) és a helytörténeti kötetek (Historia) állománya
- Anyakönyvi források tágabb értelemben: eredeti, másod-harmad példányok, bérmáltak, áttértek, jegyesek könyvei is, indexekkel és anyakönyvezéssel kapcsolatos iratokkal (felmentések, anyakönyvi javítások, …). Az anyakönyvek időnként a származási helyet is feltüntették, az áttértek anyakönyveiben volt, hogy részletesen leírták a megtérés körülményeit
- Historia – helytörténeti források a családfák „felöltöztetésére”, a helyi közösségek életének megismerésére. Lehetőség a továbblépésre, a mikró- és makró történeti folyamatok összeérésére, termékeny találkozására
- Önmutatós-böngészős tartalom, a fájlnevek őrzik a forrás jelzetét, gyors feldolgozás, gyors elérhetőség
- Több száz, egymástól távoli helyeken őrzött források egy rendszerben, határon túli gyűjtő tevékenység (hiánypótló adatokkal)

KFL-Források (5)

Anyakönyvekről, dióhéjban…

➢**Állami anyakönyvezés 1895-től, igen későn**, előtte csupán egyházi anyakönyvek

➢ **Az egyházi anyakönyvek nem jogbiztosító iratokként készültek** – katolikusoknál szentségek felvételének nyilvántartása, a vallásos életnek megfelelő, sajátos célokkal

➢**Az anyakönyvek sokfélék:** nem csak kereszteltek-egybekeltek-meghaltak, mindez eredeti + másod-, sőt harmadpéldányokban, katonai (tábori lelkészi) változatban, bérmálási, áttérők (vallást változtatók) könyveivel stb.

➢ Mindezt **kiegészítik az anyakönyvezéssel kapcsolatos iratok** (javítások, felmentések ügyei), főként a 19. század második felétől nagy terjedelemben, nagyon sok adattal

➢ **Határon túli területek (pl. a történelmi Bácska) gondozása-gyűjtése hiánypótló**, különösen az 1826 előtti időszak (az anyakönyvi másodpéldányok előtti időben)

➢ A több, mint **2 milliós digitális képállomány több mint 200 iratőrző helyről származik**

Anyakönyvek: kutatási nehézségek és lehetőségek

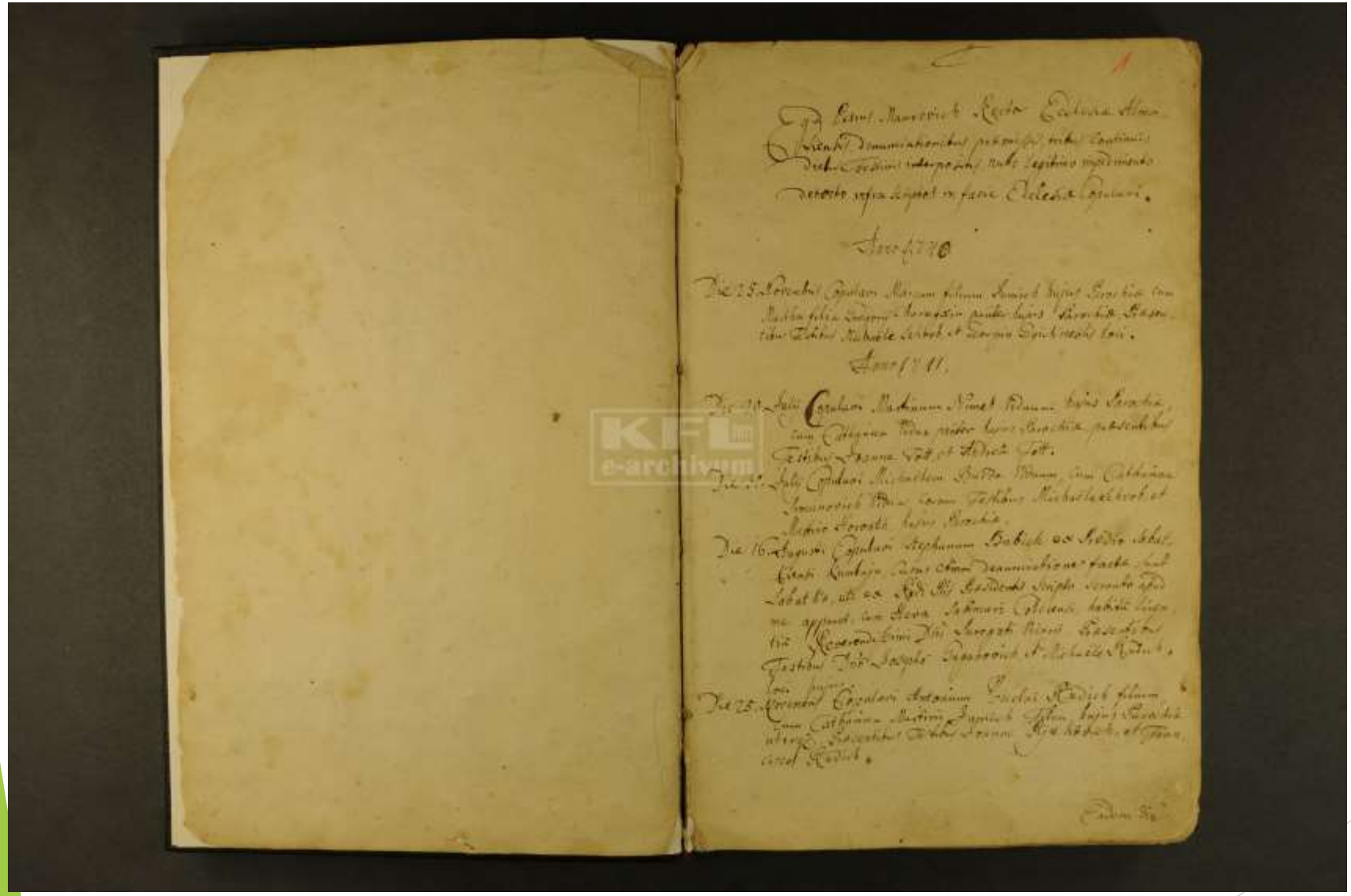

- **Latin nyelv** – az online szótárak-fordítók világában már kevésbé elrettentő…
- **Furcsa íráskép** – végére hagyva, a rovatos, későbbi időszakkal kezdjük…
- Ha elveszünk az adatok tengerében – **házassági anyakönyvek (adatgazdag, a váz gerince)**
- **Mutatók, indexek** – általában a 19. századtól

Bácsalmási Egybekeltek anyakönyve, 1740-1805

Anyakönyvi kutatás „varázsszere”: Mutatók/indexek és azok átírásai

1		Keresztelt neve	Apa (kere	Anya neve	Akv Tipusa	Eredeti/Másod	Forrás, jelzet	Megjegyzés	Ellenőrzött
4	1800.01.06	Kosztolányi István	Imre	Király Veronika	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
5	1800.01.10	Malik József	István	Valkai Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
6	1800.01.12	Mészáros Pál	György	Salga Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
7	1800.01.13	Horváth Borbála	József	Miskei Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
8	1800.01.13	Kohány/Kochán Roza	István	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
9	1800.01.15	Vollár János	András	Kiss Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
10	1800.01.18	Kiss Erzsébet	János	Miskolczi Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
11	1800.01.20	Gombár Erzsébet	Mihály	Benyada Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850		Ell.
12	1800.01.21	Sipos Pál	József	Nagy Katalin	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
13	1800.01.24	Csörgő/Csergő Pál	Imre	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
14	1800.01.25	Horváth Pál	Pál	Kovács Judit	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
15	1800.01.29	Ihracska Ilona	István	Horváth Ágnes	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
16	1800.01.31	Hadvina Veronika	György	Szábó Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
17	1800.02.01	Deák István	Lőrinc	Kosztolányi Éva	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		
18	1800.02.03	Horváth Ádám	Mihály	Bartek Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK		

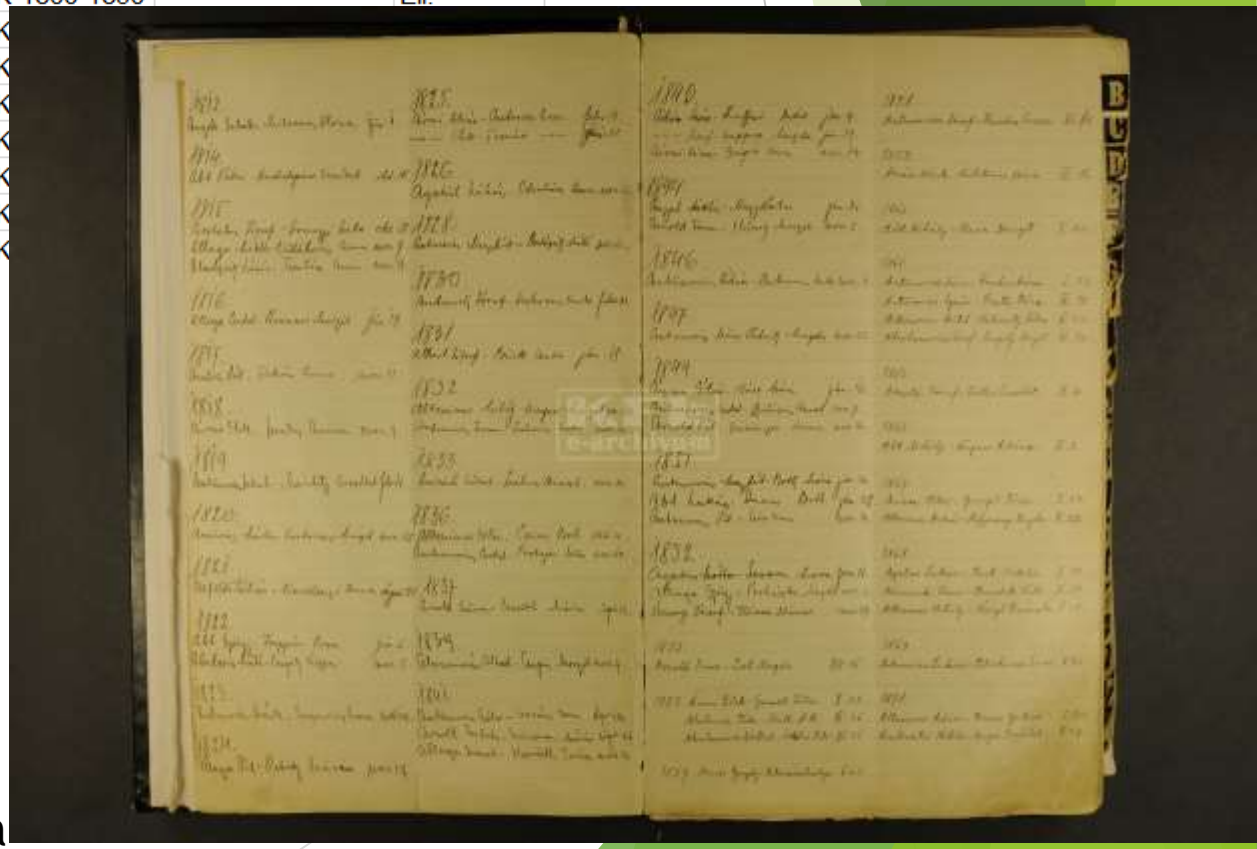

- Az anyakönyvek használatának „origója” volt a plébániákon
- Kötetek végén, ill. külön könyvekben is vezették
- Fotó másolatuk közlése az e-kutatásban hangsúlyos
- Szöveges feldolgozásuk eddig nem volt jellemző-hangsúlyos
- A kutatások „első lépcsője”, az adatbázisok szempontjából is fontos lehetne, nem érdemes kihagyni (egyszerű adatszerkezet)
- Vannak már jó példák, pl. Miske indexeinek feldolgozása

KFL e-kutatás, Mélykút, nyitólap

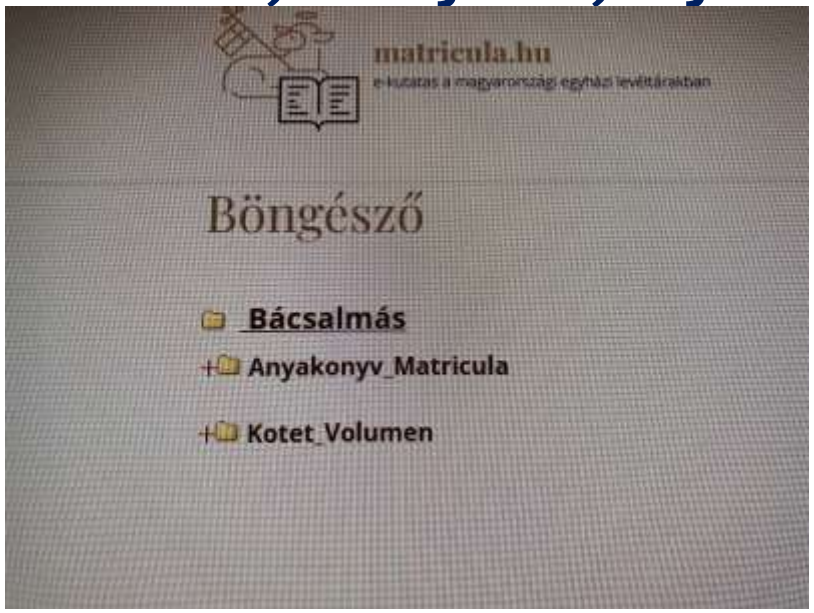

- **Matricula-Historia-online Historia-pillére:** A közösség-kutatás új lehetőségei – erősödő helytörténet Korábban: egyházlátogatási- és iskolaszéki-, egyházközségi-, egyesületi jegyzőkönyvek, historia domusok
- **Az utóbbi években megjelent forrástípusok:** - népesség, összeírás (feudális kor)
  - alapítványi iratok (mise-, kereszt- stb. polgári kor)
  - szentszéki peres iratok (feudális kor)
  - építés-felszerelés (plébániák, templomok, építmények, polgári kor)
  - plébániák általános iratai (polgári kor)

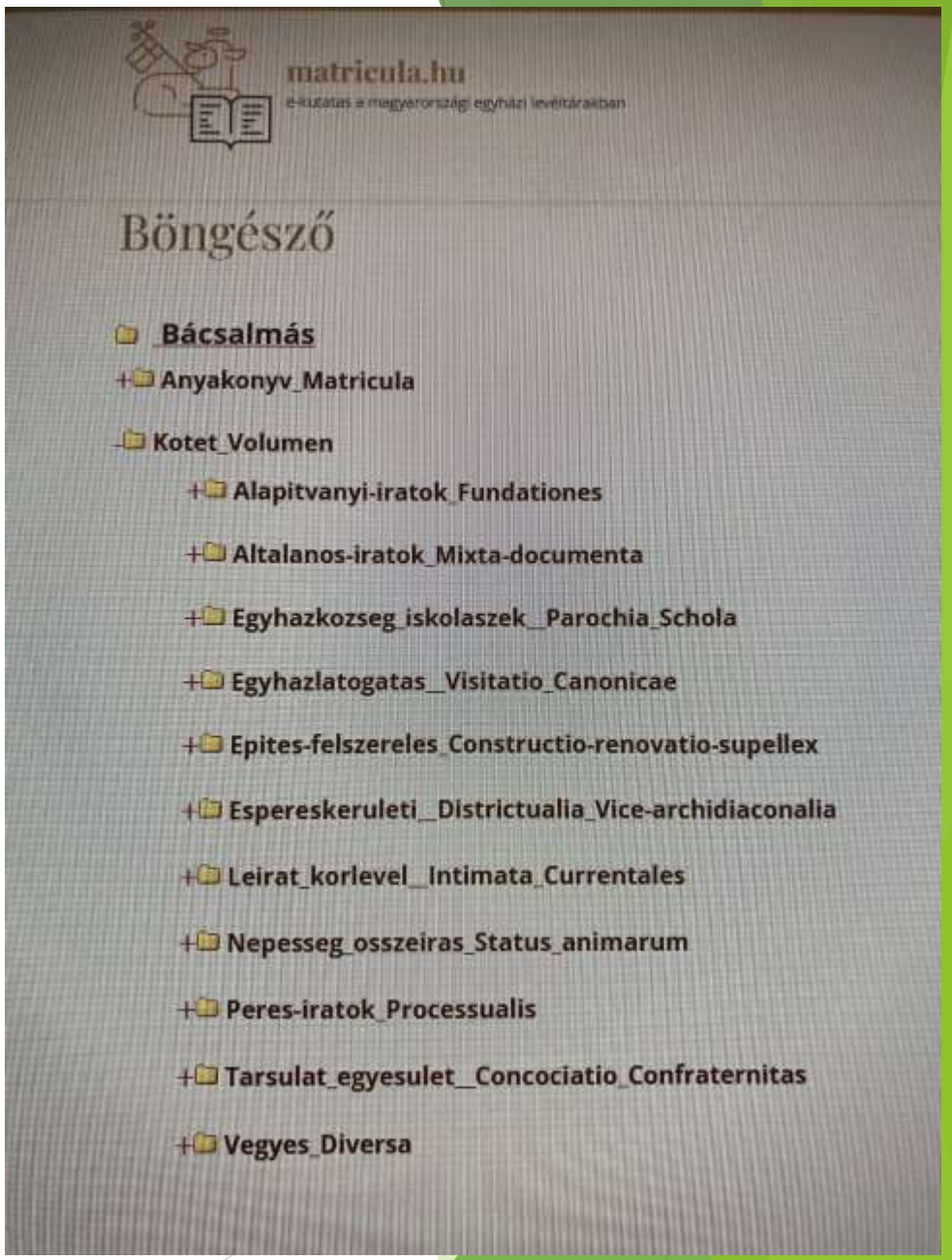

KFL-Források (8)

KFL-Források (9)

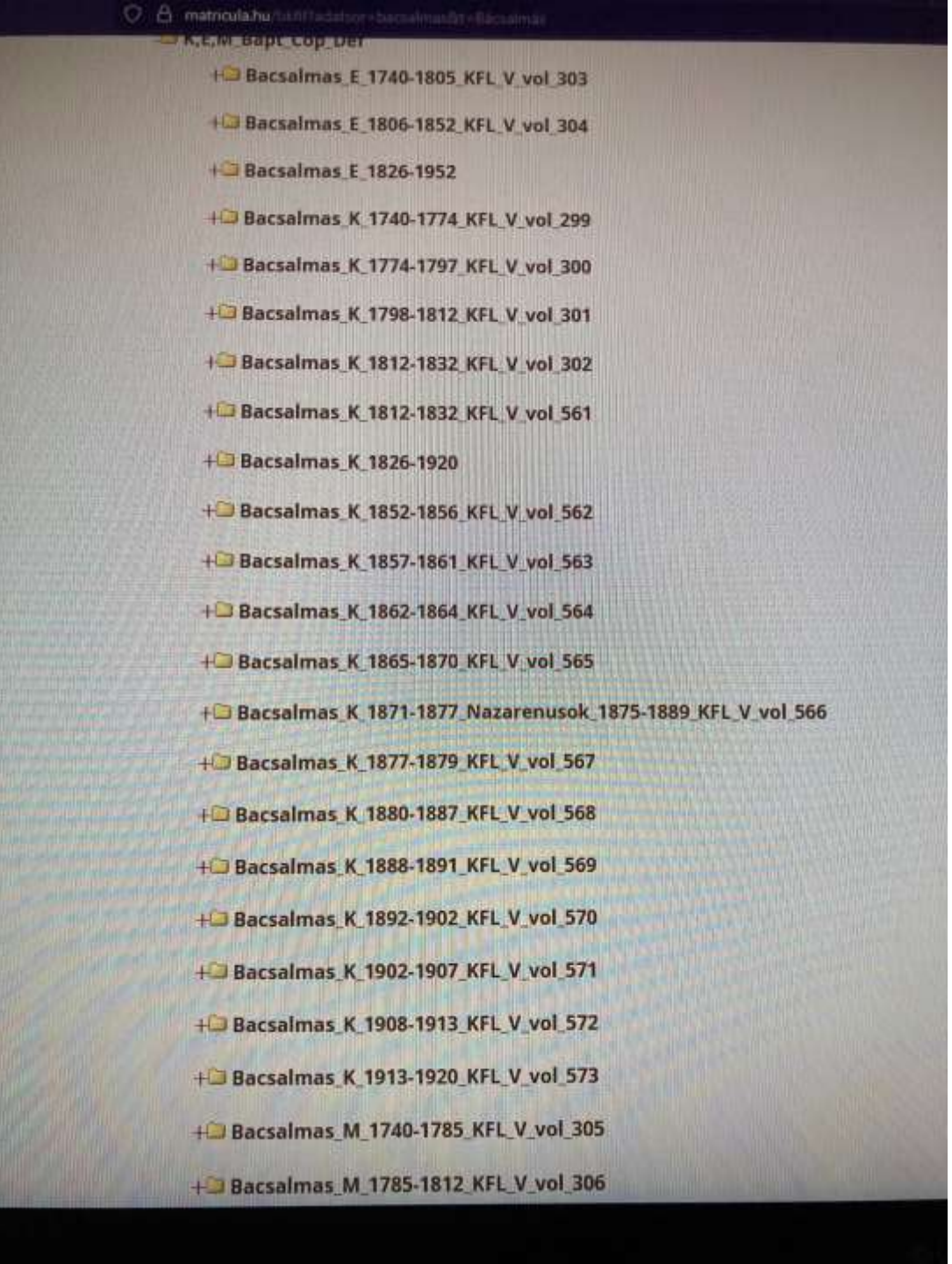

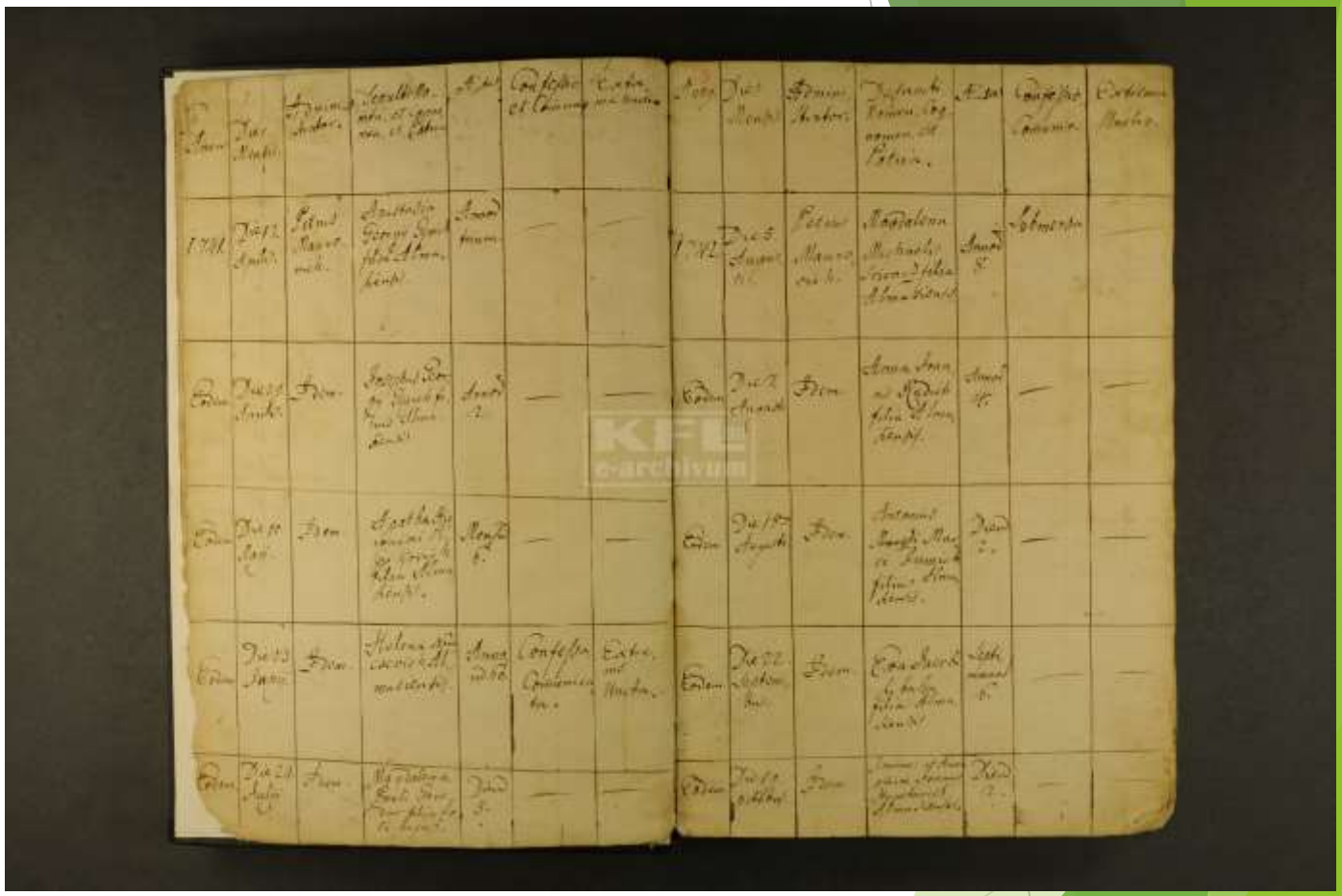

➢**Bácsalmás anyakönyvi forrásainak kutatási lehetőségei a KFL-ben** (eredeti- és másodpéldányok, kapcsolódó iratok), önmutatós rendszerben, a forrásokra jellemző elnevezésekkel

➢ Korlátok: róm. kat. népesség, K (1740-1920), E (1740-1952), M (1740-1992)

KFL-Források (10)

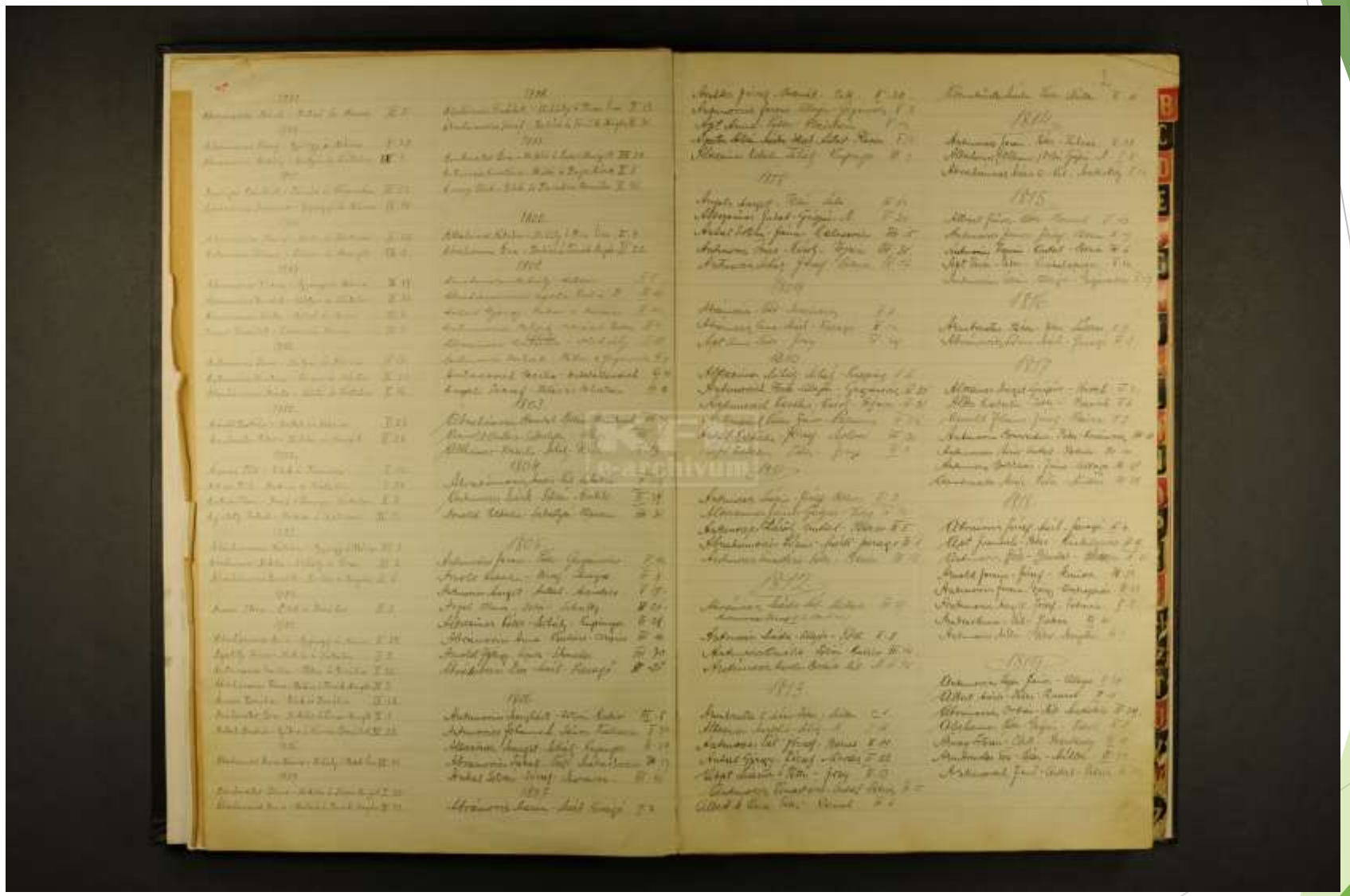

Indexek: K (11820-2010), E (1740-2010), M (1820-2010)

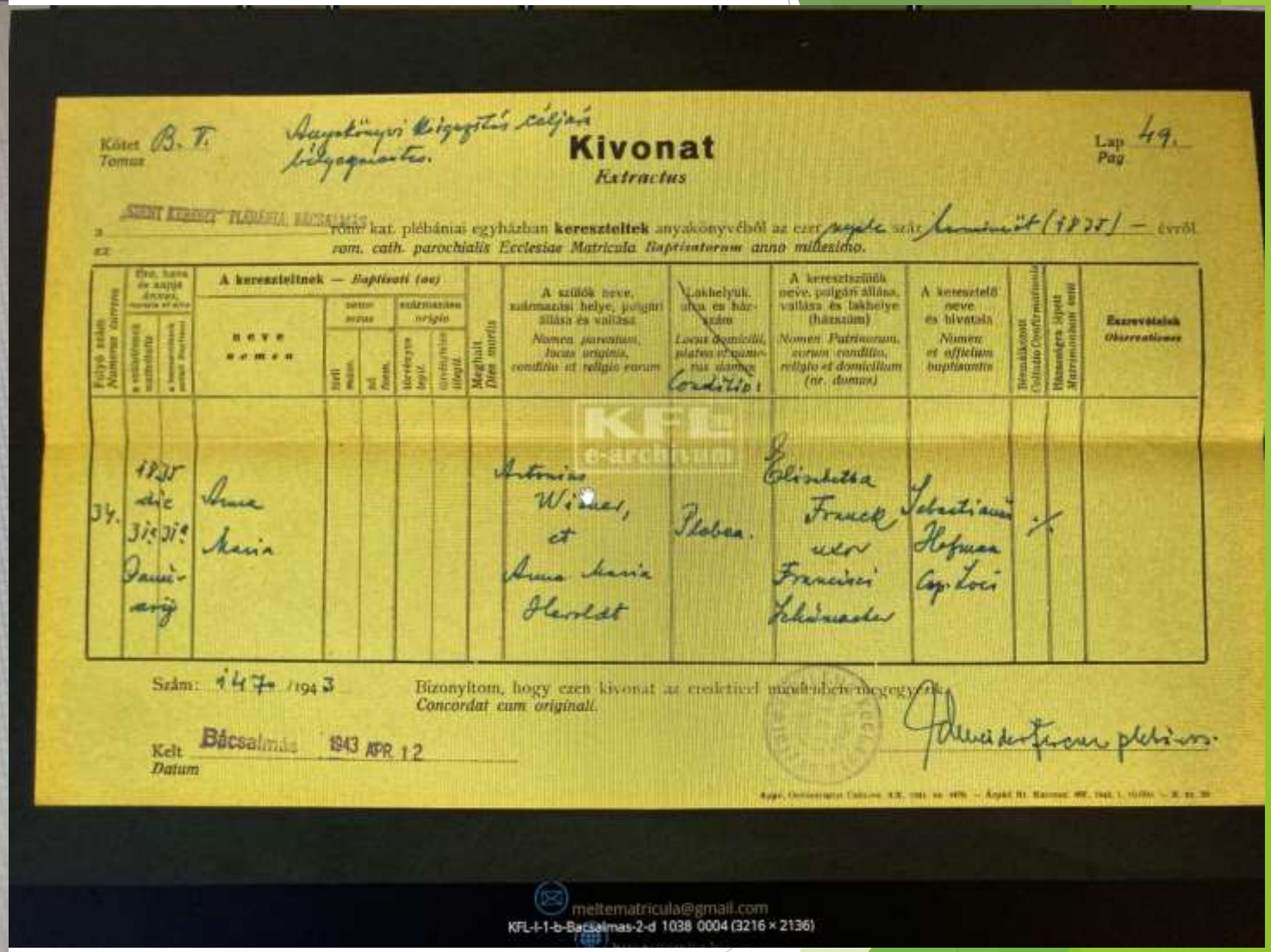

Az anyakönyvezéssel kapcsolatos iratok is fontosak, pl. anyakönyvi javítások, felmentések

- **Bácsalmás helytörténeti forrásai a KFL-ben**, önmutatós rendszerben, a forrásokra jellemző könyvtár-elnevezésekkel
- Korlátok: időhatár a 20. sz. közepe (1945, 1956-ig)
- A képanyag időrendben böngészhető, időnként aktaszintű jegyzékek is vannak

FL.V.7. Bácsalmás_vol_332
eklyéket igazoló oklevél
67
tet
kumentum
edeti
ébánia
ntiochiai?) Szent Margit szűz, vértanú és
osztka Szent Szaniszló ereklyéi

STANTINUS
EPISCOPUS PORTUENSIS
R. ECCLESIÆ
ANCTÆ PATRIARCHALIS
SSMI DNI NRI PAPÆ
ROMANÆ CURIÆ EJUSQUE

MISERATIONE DIVINA
ET S. RUFINÆ
CARD. PATRIZI
BASILICAE LIBERIANAE ARCHIPRESBYTER
VICARIUS GENERALIS
DISTRICTUS JUDEX ORDINARIUS ETC.

Universis, et singulis praesentes literas inspecturis fidem facimus, et attestamur, Nos ad majorem Omnipotentis Dei gloriam, suorumque Sanctorum venerationem recognovisse sacras particulas

quas ex authenticis locis extractas reverenter collocavimus in bene clausa, et funiculo serico coloris rubri colligata, ac sigillo nostro signata, easque consignavimus cum facultate apud se retinendi, aliis donandi, extra Urbem transmittendi, et in quacumque Ecclesia, Oratorio, aut Cappella publicae Fidelium venerationi exponendi. In quorum fidem has literas testimoniales manu nostra subscriptas, nostroque sigillo firmatas per infrascriptum Sacrarum Reliquiarum Custodem expediri mandavimus.

Romae ex Ædibus nostris Die VI — Mensis Augusti — Anni MDCCCLXVII.

GRATIS

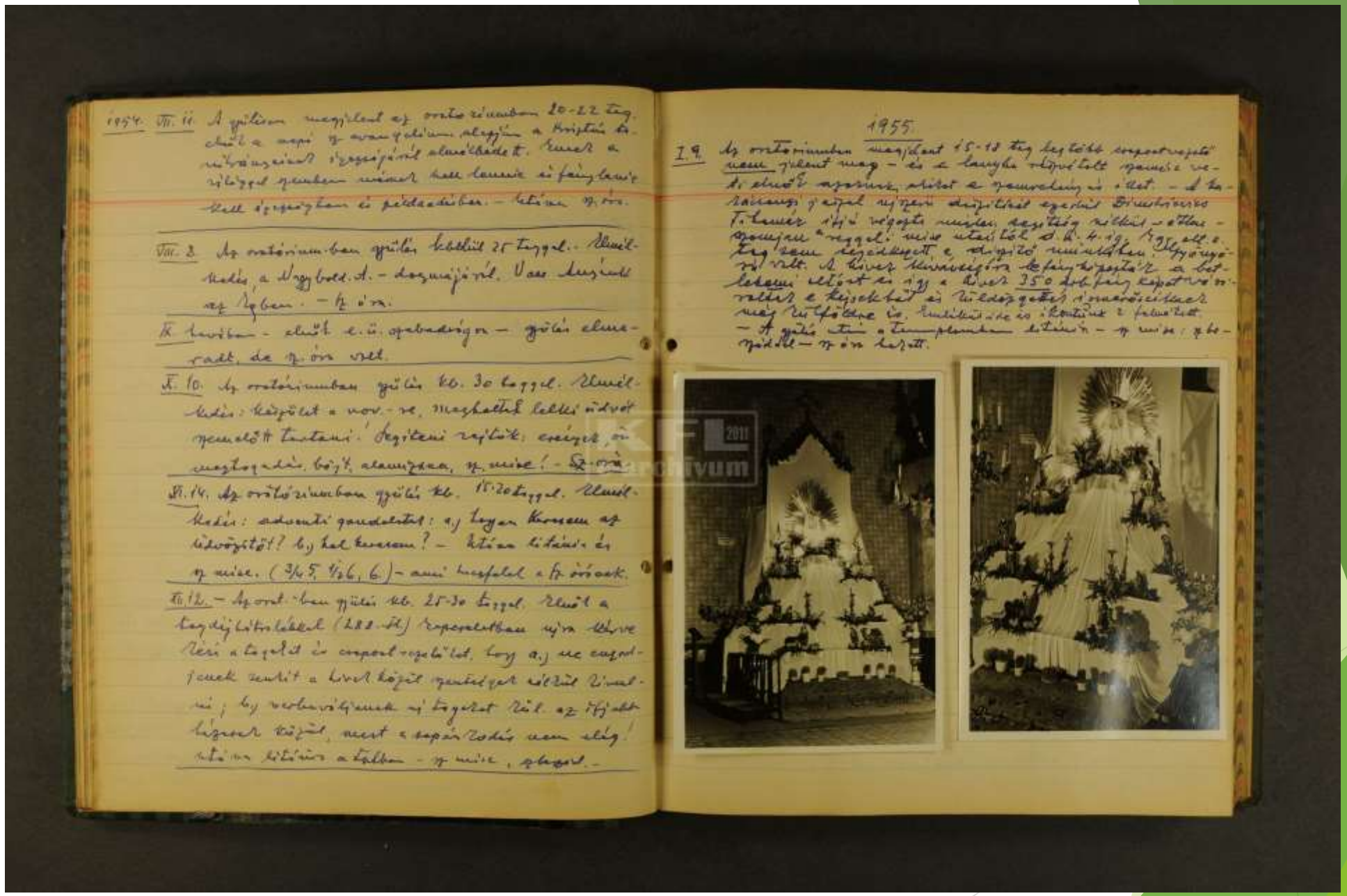

1954. VII. 11. A gyülésen megjelent az oltáregyesületben 20-22 tag. Ekkor a napi az evangélium alapján a keresztény életről a szeretetről és szegénységről elmélkedtek. Ennek a témának jegyében minden kell tennie és fáradoznia kell a szegényekben és példaadásban. - Kérjük a Szentlélek Istent.

VIII. 8. Az oltáregyesületben gyülés közölni 25 tagnak. Elmélkedés a Szeplőtelen Szentségről. Vasárnapi szentmise az Úrban. - Kérjük a Szentlélek Istent.

IX. hóban - elmúlt a II. világháború - gyülés elmaradt, de Szentmise volt.

X. 10. Az oltáregyesületben gyülés kb. 30 taggal. Elmélkedés: készület a Szentmise, méltóképpen lelkiismeretvizsgálat tartani! Segítsen nekünk: emlékezet, önuralom, bűnbánat, alázatosság, Szentmise! - Kérjük Istent.

XI. 14. Az oltáregyesületben gyülés kb. 15-20 taggal. Elmélkedés: adventi gondolatok: a.) hogyan készüljek az Üdvözítőt? b.) hol keressem? - Kérjük Istent és Szentmise. (Mk 5, 4-6, 6) - ami megfelel a Szentírásnak.

XII. 12. - Az oltáregyesületben gyülés kb. 25-30 taggal. Elmélkedés a tagdíjbefizetéssel (188 Ft) kapcsolatban újra kérve kéri a tagokat és csoportvezetőket, hogy a.) ne engedjenek senkit a közös közös szentségek vételétől elmaradni; b.) vasárnapi szentmisét ne tagokat kérjük az Úrjáró közös, mert a szentáldozás nem elég! Kérjük Istent a templomban - Szentmise, glória! -

1955

I. 9. Az oltáregyesületben megjelent 15-18 tag legtöbb csoportvezető nem jelent meg - és a tanyán lakók nem jöttek el. Ok: a rossz időjárás miatt. Ezért a vasárnapi szentmisét ezentúl Bácsalmáson tartjuk. Ünnepélyes szentmise reggeli mise után 8 h. 4-ig, hogy aki a tanyán lakik, részt vehessen a délelőtti misében. Ünnepélyes volt. A kórus karácsonyi énekeket énekelt. A templomot a betlehemi előtt és így a kórus 350 db fényszóróval volt kivilágítva. Kérjük a Szentlélek Istent, hogy a közös szentségek vételét ne hagyjuk el. Kérjük Istent a templomban - Szentmise, glória - Szentmise.

KEF 2011 Archívum

A bácsalmási Oltáregyesület krónikája (1943-1955)

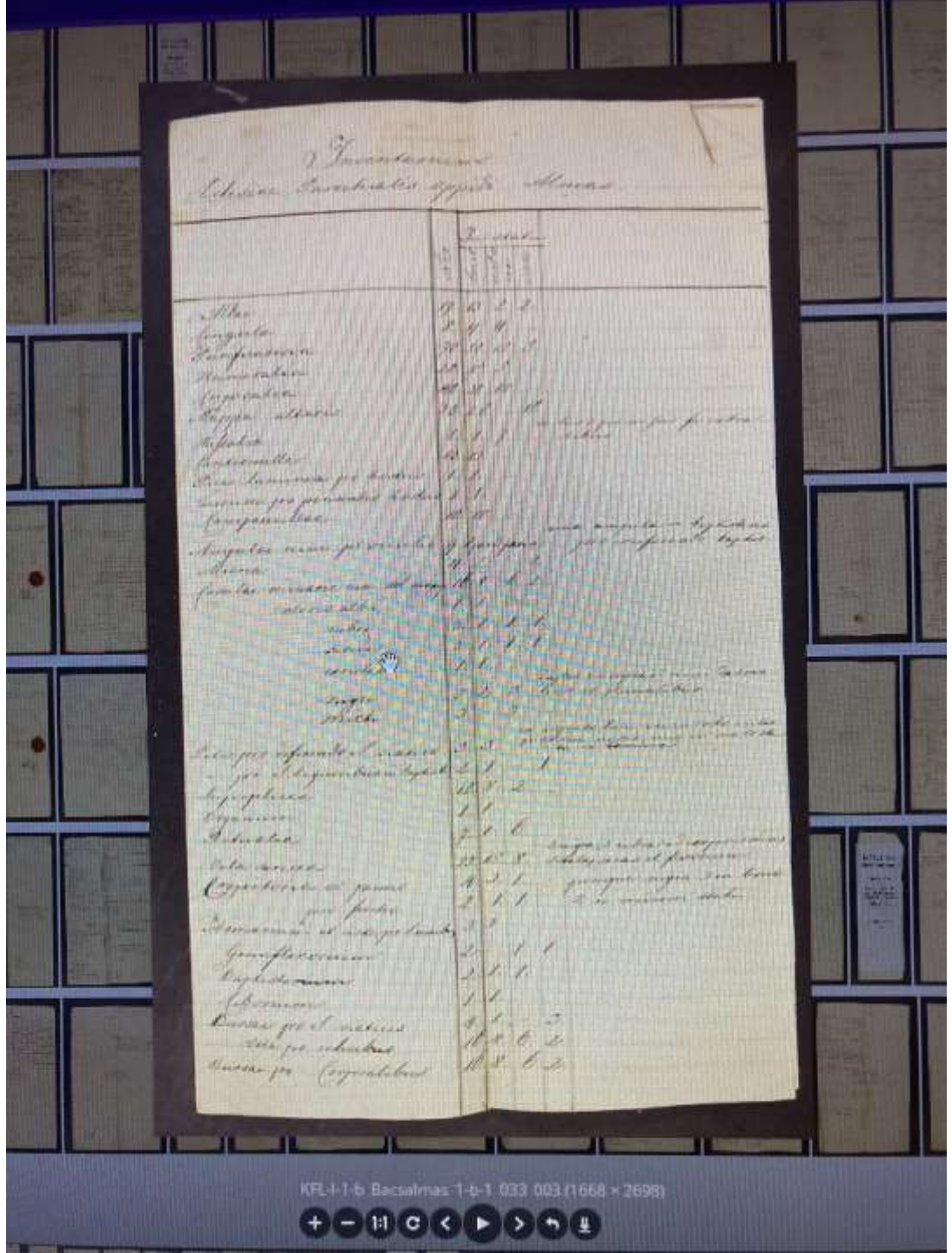

- **Építés-felszerelés ügyei** a plébánia levelezésében
- **A kutatást Excel-tábla segíti**, a tételek leírásával

- A KFL-online szolgáltatással közel 150 ezer digitális képfelvétel kutatására van lehetőség
- Kéziratos kötetek (pl. protocollumok, iktatók-mutatók és egyéb segédkönyvek
- Az elmúlt évtized kutatói érdeklődést kiváltó témáihoz kapcsolódó állományok (pl.: térképtár, tervtár, I. világháborús holttányilvánítási akták, …)

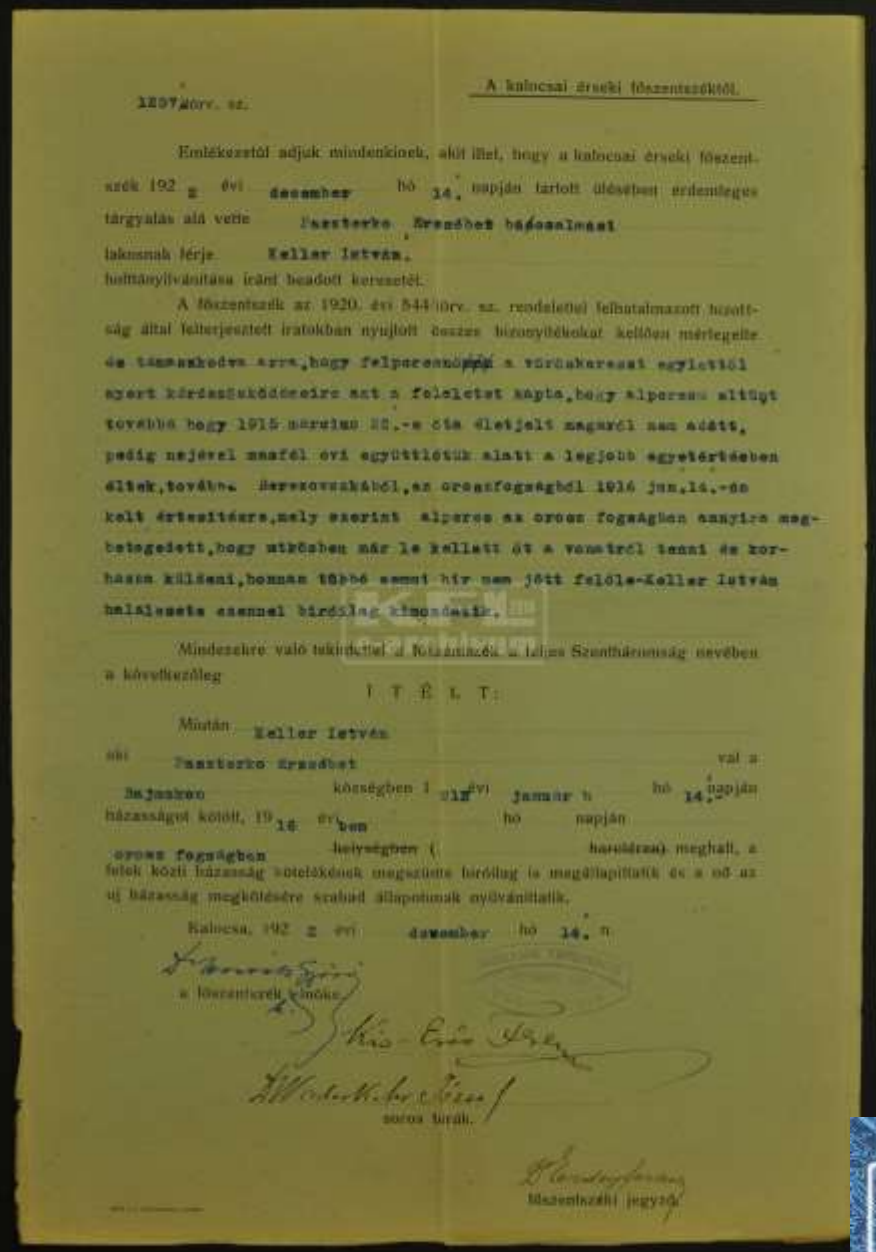

A kalocsai érseki főszentszéktől.

1297/1920. sz.

Emlékeztetőül adjuk mindenkinek, akit illet, hogy a kalocsai érseki főszentszék 192 2 évi december hó 14. napján tartott ülésében érdemleges tárgyalás alá vette Paszterko Erzsébet budapesti lakosnak férje Keller István, holttányilvánítása iránt beadott kérvényét.

A főszentszék az 1920. évi 544/1920. sz. rendeletével felhatalmazott hozzátartozóság által felterjesztett iratokban nyújtott összes bizonyítékokat kellően mérlegelte és tekintettel arra, hogy felperesnő a törökkeresztnyolcadtól nyert kérdőszükségekre azt a feleletet adta, hogy alperes eltűnt továbbá hogy 1915 március 22.-e óta életjelt magáról nem adott, pedig nejével majdnem évi együttlétük alatt a legjobb egyetértésben élnek, továbbá Berezovszkából, az orosz fogságból 1916 jun. 14.-én kelt értesítésére, mely szerint alperes az orosz fogságban annyira megbetegedett, hogy utközben már le kellett őt a vonatról tenni és kórházban küldeni, bonnan többé semmi hír nem jött felőle-Keller István halálozása ezennel bírósilag kimondatik.

Mindezekre való tekintettel a Főszentszék a Jóisten Szentháromság nevében a következőleg

I T É L T:

Miután Keller István

ahi Paszterko Erzsébet val a Bajmokon községben 1 évi január h hó 14. napján házasságot kötött, 19 16 évben hó napján orosz fogságban helységben (határában) meghalt, a felek közti házasság kötelékének megszűnte bíróilag is megállapíttatik és a nő az uj házasság megkötésére szabad állapotunak nyilvánittatik.

Kalocsa, 192 2 évi december hó 14. n

a főszentszék elnöke.

szoros tárgk.

főszentszéki jegyző

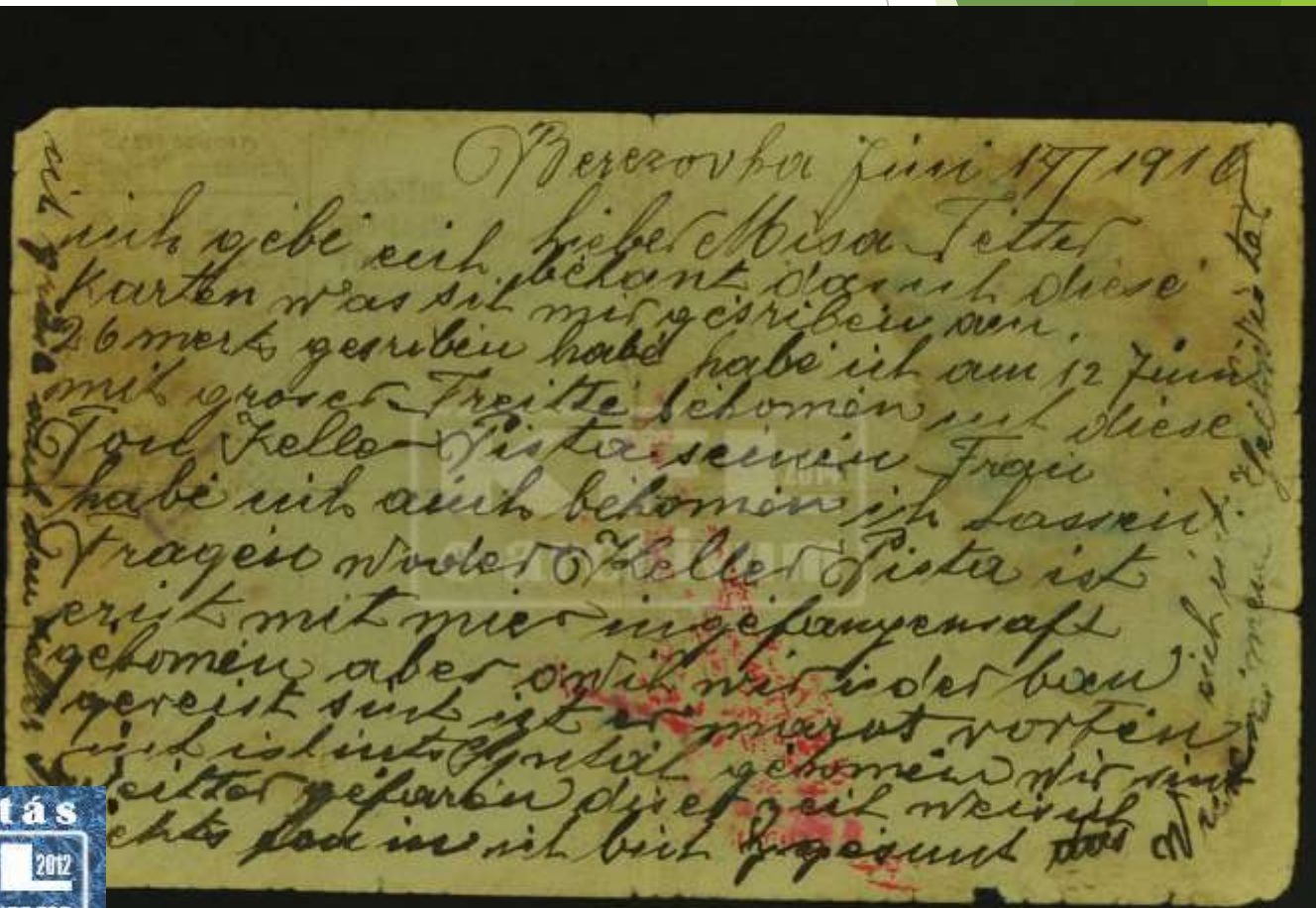

Berezovka juni 17 1916

Lieber Bruder Mitteilung

Karten was ich mitgeschrieben

habe mark gesendet habe ich am 12 juni

mit grosser Freude bekommen und diese

Tod Keller Pistas seinen Frau

habe ich auch bekommen ich lasse mit

Frageis wurde Keller Pista ist

erst mit mir zusammen

gekommen aber er ist nicht hier

gerecht sind sie mir gesagt worden

sind in Lazarett gekommen wir sind

seither gesund und wohl

E-kutatás
KFL 2012
e-archivum
KFL-online

Portómentes levelező-lap.

A magyar vörös-kereszt tudósító irodája.

BUDAPEST 1916 MÁR 22 E 9 4 L.a.

Keller Istvánné

Tudósítás sebesült, vagy beteg katonáról.

Portomentes

a 61.265/1914. sz. ministeri rendelet alapján.

Bajmok

Hajnal utca

Válasz az 1916. március 18-án kelt megkeresésre.

Elő- és utóneve: Keller Istvánné

Születési helye és éve: Bajmok 1889

Rendi fokozata: gyalogos

Csapatteste stb.: 23. gyalogezred 1. század

Sebesülése vagy betegsége: Egyelőre eltűnt

Ha ujabb értesitést kapunk, közölni fogjuk.

A kérdezett tartózkodási helye:

Minden további értesitésért az itt megjelölt gyógyintézethez kell fordulni.

Budapest, 19 évi 1916 márc 21 hó n.

Tudósító iroda.

M. kir. állami nyomda. Budapest, 1914.

Szíveskedjék a Hadifoglyok Gyámolító és Tudósító Hivatalához is fordulni. (Üllő-ut 1. szám.)

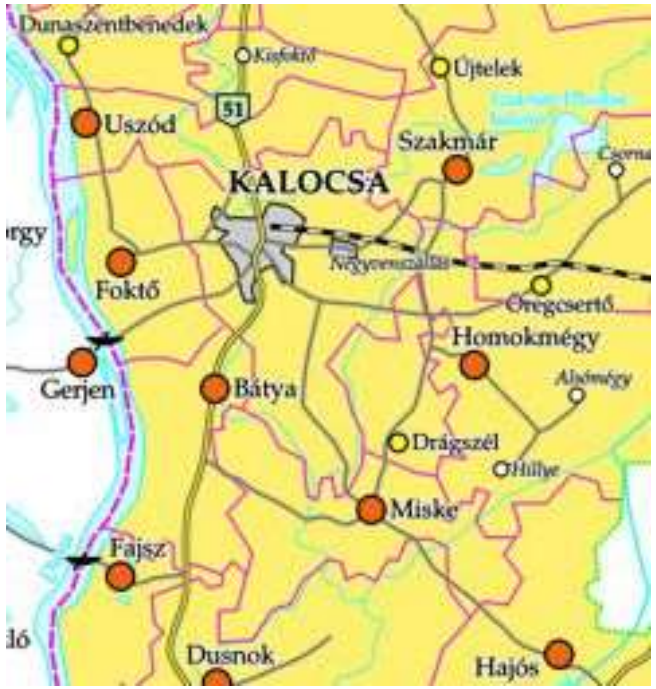

- Mintegy 170 ezer anyakönyvi bejegyzést tartalmaz, Kalocsa és szállásaival kapcsolatban, az 1700-1910 közötti időszakból
- A tartalom adatbázis formájában böngészhető-kereshető, ez nem tartalmazza az anyakönyvi oldalak fotóit. Tehát „csak” az információtartalom érhető el itt.
- Nyelv: magyar és latin. A latin nyelvű bejegyzések keresztnevei, helynevei magyar változatban, egyebek (rangok, címek és foglalkozások) eredeti változatban találhatóak.
- Római katolikus és izraelita anyakönyvek. Ez utóbbiak 1850-1895 időszakot fedik le.

Köszönöm a
figyelmet!